Halkın Gazetesi

Demokrat

6 ARALIK 1979 PERŞEMBE FİYATI: 5 TL

İstanbul eski valisi veda toplantısında açıkladı

Devlet MHP'lileri silahlandırıyor

İSTANBUL (THA)

Merkez valiliğine atanan İstanbul Valisi Orhan Ebrug dündüzenlenen bir veda toplantısıyla vilayetten ayrıldı. Orhan Erbuğ "Her yeni hükümetle birlikte üst kademelerin değiştirilmelerinin hizmet verilmesi açısından büyük sakıncalar yarattığını söyledi. Erbuğ, bir gazetecinin MHP'li ilçe başkanları ve il başkanına silah ruhsatı verileceği yolundaki sorusunu cevaplarken söz konusu istemi doğruladı ve işleme konduğunu söyledi.

'Orhan Erouğ MHP'Li yönteticilerin hayatı tehlike içinde oldukları gerekçesiyle silahruhsatı verilmesi için kendilerine başvurduklarını belirterek gerekli işlemlere başlandığını söyledi. Erbuğ diger partilerden silah ruhsatı verilmesi konusunda isteğin az olduğuni ifade etti.

Çok sayıda çalışanın katıldığı toplantıda konuşan Orhan Erbuğ "Ülkemizin içinde bulunduğu siyasal bunalım nedeniyle özellikle üst kadrclarda bulunanmemurların her yeni hükün etle birlikte değiştirilmesinin bir mukaddeat olduğunu" belirterek bunun hizmet verilmesi huzur ve güveninin sağlanması açısından çok büyüksakıncalar yarattığını söyledi.

—SORULAR YANITLAR—

Daha sonra gazetecilerin çeşitli sorularını ya-

(Devamı 7.Sayfada)

Çok sayıda genel müdür görevden alındı

Öğretmen atamalarını yapacak komisyonun başkanlığına MHP eğilimli Ayvaz Gökdemir getirildi

● YAZISI ORTA SAYFADA

Dünkü olaylarda 4 kişi öldürüldü 8 kişi yaralandı

Kredi almaya giden devrimci öğrenciler silahlı saldırıya uğradı halktan 2 kişi öldürüldü

● YAZISI ORTA SAYFADA

TEP: Türkiye'deki ABD üslerinin İran'a karşı kullanılması Türk halkına karşı gelmek demektir

DEMOKRAT (Haber Merkezi)

Kumru Başer

Türkiye Emekçi Partisi Genel Başkanı Mihri Belli, Türkiye'deki Amerikan üslerinin İran'a karşı saldırı için kulanılacağı konusunda yabancı basında yer alan haberlere değinerek, "Bu üslerin İran'a karşı bir emperyalist saldırıda kullanılmasına izin veren iktidar Türkiye halkına da karşı gelmiş olur" dedi.

Tahran'daki Amerikan Elçiliği'nin bir casusluk

(Devamı 7.Sayfada)

SDP: Demirel halka rağmen IMF istemleri doğrultusunda politika izliyor

DEMOKRAT(Haber Merkezi)

Sosyalist Devrim Partisi Genel Başkanı Cenan Bıçakçı, Demirel'in politikasının "halka rağmen, sermaye sahipleri, IMF ve Amerika ile iyi geçinme" esaslarına dayalı olduğunu belirterek, yoklarin varedilmesi için ihtiyaç maddelerinin fiyatlarının arttırılarak, sermaye sahiplerine kar sağlamaktır" dedi.

Bıçakçı dün yaptığı açıklamada, Demirel'in hükümetinin teröre karşı

(Devamı 7.Sayfada)

İGD Genel Sekreteri hakkındaki dava sıkıyönetime gönderildi

DEMOKRAT (HABER MERKEZİ)

İlerici Gençler Derneği Genel Sekreteri Baki Temel Saçlı hakkında 31 Ocak 1978 günüyaptığı bir açıklamada"Komünizm propagandası yapıldığı" gerekçesiyle açılan dava, İStanbul 6'ncı AğırCeza Mahkemesi'nce görevsizlikkararı verilerek Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne gönderildi.

İstanbul 6'ıncı Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki dünkü duruşmada mah-

(Devamı 7.Sayfada)

İnter—Continental Oteli'nde DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası'nın grevi 135'inci gününü doldurdu. Grevci işçiler ve sendika yöneticileri haklarını alıncaya kadar grevi sürdüreceklerini söylüyorlar.

Türkiye'nin kar verimliliği en yüksek otellerinden biriolanİnter—Continental Oteli'nin odaları şimdi boş duruyor. Otelin önünde grevden önce yerli ve yabancı turistler bulunurken şimdi grev çadırları ile çeşitli pankartlar bulunuyor.

İstanbul'daki grev için Paris'te karar verilecek

● 135'inci gününü dolduran İnter—Continental Oteli grevinde henüz yen i bir aşama gelişme yok.

DEMOKRAT (HaberMerkezi) AyşeDÜZKAN

İntercontinental Oteli'nde 135 gündür sürengrevin çözümü ya da devamı için önümüzdeki günlerde Paris'te karar verilecektir.

Dünyanıniki çok uluslu şirketi İntercontinental ve Osmanlı Bankası yöneticilerinin Paris'te yapacakları toplantıda bir çözüm evarılabilirse Taksim'in göbeğindeki bin odalı İn-

(Devamı 7.Sayfada)

ZAMLAR PEŞ PEŞE GELİYOR

ÇİMENTO FİYATI BİR MİSLİ ARTTI

ANKARA (ANKA)

Satışları bir süre önce durdurulan çimentonun yeni fiyatları dün belirlendi. Yeni belirlemeye göre çimento fiyatlarına yüzde 75 ile yüzde 93 oranında zam yapıldı.

Resmi Gazete'nin dünü sayısında yayınlanan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Tebliği'nde, portland çimentosunun fabrika satış fiyatı ton başına bin lira arttırıldı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın belirlediği çimento satış fiyatları şöyledir:

	ESKİ FİYAT	YENİ FİYAT
Portland çimentosu dökme fiyatı:	1200	2100
Portland çimentosu ambalajlı :		2300
Katıklı portland dökme :	1180	200
Traslı çimento :	1120	2020
Ambalajlı :	1120	2220
Portland çimentosu klinkeri dökme:	840	1450

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın tebliğine göre, çimentonun mahalli satış fiyatları İl Daimi Encümenlerince belirlenecek. Mahalli çimento fiyatları belirlenirken dökme çimentonun satış fiyatına, zorunlu giderler dışında yüzde 10 oranında kâr eklenecektir.

3 TÖB-DER yöneticisi daha serbest bırakıldı

(ANKA)

Haklarında gıyabı tutuklama kararı bulunan TÖB—DER yöneticilerinden Servet Durgunlu, Güngör Sezgin ve Halil İbrahim Aral, bir üst mahkemeye yapılan itirazsonucu serbest bırakıldılar.

TÖB—DER Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre bugüne kadar 12 TÖB—DER merkez yürütme kurulu üyesi Tekin ÜStün bugün

(Devamı 7.Sayfada)

İpekçi'yi öldürmekten sanık Ağca'nın duruşmasına devam edildi

(Haber Servisi)

Sıkıyönetim Mahkemesinde Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi'yi öldürmekten sanık Mehmet Ali Ağca hakındaki davanın gıyabında yürütülmesine karar verildi. Öldürme olayına adı karışan Yavuz Çaylan'ın duruşması ise 24 Aralık tarihine ertelendi.

1 Şubat 1978 tarihinde Abdi İpekçi'yi öldürmekten sanık Mehmet Ali Ağca ile ona yar-

(Devamı 7.Sayfada)

Sağlık Bakanı sarılık salgınının durdurulduğunu söyledi

ANKARA(ANKA)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İslamoğlu, İstanbul ve Eskişehir'de görülen sarılık hastalığına lağım sularının içme sularına karışmasının neden olduğunu belirterek, "Sarılık salgını durdurulmuştur" dedi.

Paratifo salgını bulunmadığını bildiren İslamoğlu, özetle şunları söyledi:

"Sarılık salgını, bir süre önce İstanbul ve daha yoğun bir şekilde Es-

(Devamı 7.Sayfada)

Nükleer başlıklı füzeler konusunda

Demirel Brejnev'e güvence verdi

DEMOKRAT DIŞ HABERLER SERVİSİ (ANKA—THA)

Demirel hükümetinin güvenoyu almasından sonra hükümet yetkilileri sürüncemede kalan Kıbrıs, Türk-ABD ilişkileri gibi sorunların çözüme bağlanması yolunda çab harcanacağını bildirdiler. Bunda İran'daki olayların da büyük etkisi olduğu açıklandı.

Başbakan Süleyman Demirel, Sovyetler Birliği Başkanı Leonid Brejnev'in Türkiye'de nükleer başlıklı füze bulundurulmasını istemeyen mektubunu yanıtladı ve Türkiye'nin toprakları üzerinde nükleer başlıklı füze bulundurmayı düşünmediğini bildirdi. Bilindiği gibi, Brejnev ABD yapısı "Pershing il" ve "Crulse" füzelerinin Avrupa'da üslendirilmesinin yaratacağı tehlikelere dikkat çeken bir mektubu Türkiye yanında çeşitli Avrupa ülkeleri hükümetlerine de yollamıştı.

Yeni hükümetin kuruluş çalışmaları sırasında bir açıklama yapan eski Başbakan Bülent Ecevit'de, Türkiye'nin nükleer füzelerin toprakları üzerinde üslenmesine izin vermeyeceğini belirtmişti. Başbakan Süleyman Demirel, Sovyetler Birliği'nin Ankara'daki Büyükelçisi, Aleksander Radionov aracılığıyla Brejnev'e yolladığı mektubunda, diğer NATO ülkelerinin nükleer füzeler konusundaki tutumunun Türkjye'yi bağlamadığını bildirmiş ve füzelerin Türkiye'de üslenmesinin söz konusu olmadığı yolunda güvence vermiştir.

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in ise 11 Aralıktaki NATO Bakanlar Konseyi toplantısına katılmak üzere gideceği Brüksel'de ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ile Türk-Amerikan ilişkilerinin seyri konusunda kapsamlı görüşmeler yapacağı öğrenildi.

Bu arada Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in ABD'li meslekdaşına Türkiye'deki üslerin geleceğini belirleyecek olan Türk-ABD Savunma İşbirliği anlaşmasının sonuçlandırılmasının koşulu olarak Türkiye'nin anlaşma metnine konulmasını istediği askeri silah, araç ve gereç listesinin tam olarak sağlanması konusunda ısrarlı olduğunu da belirteceği bildirildi. Öğrenildiğine göre ABD Türkiye'ye yılda yapılması düşünülen

(Devamı 7.Sayfada)

HEMA şirketinin milletvekili transferleriyle ilişkisi için Meclis araştırması istendi

ANKARA(ANKA)

Denizli CHP Milletvekili Adnan Keskin ve on arkadaşı tarafından bugün Millet Meclisi Başkanlığı'na verilen önergede Hema Şirketi'nin milletvekili transferiyle ilişkisinin saptanması için Meclis araştırması açılması istendi.

CHP'li 11 milletvekilinin imzasını taşıyan önergede "Şirket yöneticilerinin veya ortaklarının transferlerin yapılmasında etkin oldukları yolundaki kuşkular ciddiyet kazanmaktadır" denildi. Bu konudaki yayın ve söylentilerin gerçeklik derecesinin araştırılması istendi.

Son bir yıl içinde Hema Anonim Şirketi'nin yasa dışı işlerle ekonomik çıkar sağladığı konusunun tartışıldığı ve bu şirketin parlamenter transferlerinde izlenen yöntemleri eleştiren yayınlar yapıldığı kaydedilen önergede şöyle denilmiştir:

"Yayın ve söylentilerin gerçeklik derecesini araştırabilmek kamuoyunda duyulan kuşkuların demokratik rejime yara vermesini önlemek için Demirel hükümetinin güvenoyu almasından sonra şirkette görev almış olanlardan kimlerin kamu yönetimine atandığının, şirketin kamu kuruluşlarından almış olduğu kredilerin miktarının saptanması gerekmektedir."

CHP yabancı sigara konusunda Meclis araştırması isteyecek

ANKARA(ANKA)

CHP Denizli Milletvekili Mustafa Gazalcı ve arkadaşları tarafından hükümet programında yer alan yabancı sigara yapımı konusunda Meclis araştırması açılmasının isteneceği öğrenildi.

Yabancı sigara yapımına karşı olduklarını bildiren CHP milletvekilleri bu konuda bir araştırma önergesi hazırlamaya başladılar.

Önümüzdeki günlerde Millet Meclisi Başkanlığına verilecek olan önerge konusunda bir açıklama yapan Denizli Milletvekili Mustafa Gazalcı yabancı sigara yapımına neden karşı olduklarını anlatırken şunları söyledi:

"Uluslararası sigara tekellerinin dünyada yasalı olarak giremedikleri tek

(Devamı 7.Sayfada)

DEMİREL'E VERİLEN GÖREV

Abdülrezzak Tengirşek

Demirel'e sorarsanız, bu görevi ona 'millet' vermiş. Ecevit'in yirmi iki aylık hükümetinden bıkan 'millet' 14 Ekim seçimlerinde Demirel'e, "Gel başımıza, hükümetin başı ol, kurtar bizi..." demiş... Kuşkusuz bu sav, yalnız Demirel'in değil, sağdan olsun soldan olsun, birçok 'etkin' ve 'yetkin' kişi ve de kuruluşun da paylaştığı bir sav.

Seçim sonuçlarına bakıldığında, bu savın ne denli dayanaksız, temelsiz olduğu anlaşılır, koparılan onca gürültü ve patırdıya karşın, AP'nin 1977 seçimlerindeki oylarını ancak koruyabildiği görülür. AP'nin 'kazançlı' olduğu tek gelişme, CHP'nin 14 Ekim seçimlerinde yaklaşık bir milyon oy kaybına uğramış olması. Demirel'e 'millet'in verdiği görev, işte böylesi bir gelişme(!) üstüne oturtuluyor.

Peki kimdi bu 'millet'? .. Hangi 'millet'ti, Demirel'in baş olmasını isteyen? .. İşçilerden, köylülerden, memurlardan, öğretmenlerden oluşan milyonlarca emekçi mi, yoksa bir avuç tekelin oluşturduğu 'millet'mi?

Eğer Demirel, Hükümet'in başı olduysa, seçim sonuçlarına göre olmadı kuşkusuz. Evet, Demirel'in Hükümetin başına geçmesi, bir avuç tekelden oluşan 'millet'in isteğiydi ve bu istek yerine getirildi.

Gerçekte, 'millet'in Demirel'e verdiği görev, Ecevit'e yüklediği görevle büyük benzerlik taşır. Bu görev, 'ekonomiye işlerlik kazandırmak ve siyasi istikrarı sağlamaktır. 'Ekonominin işlerlik kazanması, için, Ecevit döneminde alınan önlem ve uygulamalar, 'ikircikli' ve 'yarım-yamalak' değil, kapitalist ekonominin kuralları içinde daha etkin bir biçimde sürdürülecek, İMF ile anlaşma sağlanacak, başta yağ ve çimento olmak üzere birçok temel maddeye yeni yeni zamlar yapılacak, KİT'ler tekellerin istemleri doğrultusunda ele alınacak ve işletilecek, kısacası, ekonomi tekellerin önerileri doğrultusunda çekip çevrilecektir.

Siyasi istikrarın sağlanması için ise, emekçi kitlelerin her türlü ekonomik, demokratik ve politik talepleri bastırılacak, grevler ertelenecek, devlete sızmış 'muzır' kişiler ayıklanacak, kısacası giderek şiddetlenen sınıf mücadelesine 'sağ' adına müdahale edilecek,'anarşi' ve 'terör'ün kökü kazınacaktır. Bunun için devlet tüm kurumlarıylaişletilecek; siyasi istikrarı sağlamada, yetenekli valiler atanacak, DGM v.b. baskı yasaları gündeme getirilecek, sıkıyönetimde 'eşgüdüm' kaldırılacak, yerine 'koordinasyon' getirilecek,kısacası kapitalist devlet olmanın tüm gerekleri yerine getirilecektir.

İşte, 'millet'in Demirel'e verdiği görev budur. Hükümet'in başı olduğu günden bugüne kadar geçen 1 aya yakın bir süre içinde aldığı önlemler ,ve uygulamaları ile Demirel'in bu görevi yerine getirmede, 'şimdilik' başarılı olduğu görülmektedir. Ne ki, bugüne kadar yaptıkları, henüz bir 'mevzilenmeden' öteye geçmedi. 'Mevzilenmesi' biter bitmez,'siyasi istikrarı sağlamak' için fazla beklemiyecektir. Bir 'kıvılcım', sansasyonel bir 'provakasyon' ya da kısa süre içinde tırmandırılacak bir faşist terör dalgası, bu beklentinin sonu olacaktır.

Demirel'in emekçi kitlelere yönelecek bu teröründe başarılı olup olmayacağı emekçi kitlelerin göstereceği dirence bağlı olacaktır.

Halkın Gazetesi
DEMOKRAT

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl 11 Sayı: 3223

BAS—SAN Basın Yayın Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör
Aslan Başer KAFAOĞLU

Yazişleri Yönetmeni
Bülent ÖZÜKAN

Sorumlu Yazıişleri Müdürü
Işık YURTÇU

Demokrat ofset tesislerinde yayına hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

Ankara Bürosu: Konur Sokak 24/19 Kızılay/ANKARA

FORUM

Toplu taşım projeleri hava kirliliğinde azalma sağlamalı

İlker ALTINOGLU Makina Yüksek Mühendisi

1.ULAŞIM EKONOMİSİNİN ÖZELLİKLERİ

Ulaşım ekonomisini diğer ekonomik faaliyetlerden ayıran bazı özellikleri vardır. Bazı yönlerden kamu mal ve hizmetlerine (public goods) benzer: Ulaşım hizmetlerinde maliyetleri tüketiciye yansıtmak mümkün olsa da, çok pahalı veya zor olabilir. Bir yolun belli kesimlerinde veya bir gün içinde zirve yük saatlerindeki farklı maliyetlerin yansıtılmasında olduğu gibi. Yine "Kamu malları" andırır biçimde, bir tüketicinin ulaşım hizmetini kullanması diğer tüketiciye engel olmayabilir, yarı dolu bir yolcu vagonunda olduğu gibi. Ayrıca ulaşım sektöründe sermaye yatırımları genellikle oldukça uzun ömürlere sahiptir; ulaşım hizmetleri bölünemezlik özelliği gösterir ve yatırımlar belli büyüklükler halinde yapılmak zorundadır. (Lumpiness); bileşik maliyetleri tüketiciye yansıtma, tıkanıklık, rahat ve kolaylık, hava kirliliği ve gürültü, kaza sayılarının azalıp çoğalması gibi dışsal etkiler fiyatlandırma ve yatırımların değerlendirilmesinde sorunlar yaratabilir.

2.FİYATLANDIRMA VE YATIRIMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Fiyatlama mekanizması ulaşım hizmetlerini mevcut kaynakların optimum kullanımını sağlayacak biçimde dağıtabilir. Fakat fiyatlama yeni yatırımların değerlendirilmesinde , ne miktarda yatırımın nerelerde yapılacağını belirlemede kullanılacak göstergeleri ortaya koyamaz. Çünkü mevcut kaynakların, tesislerin en iyi kullanımını sağlayacak fiyat, zorunlu olarak mevcut sermayeye uygun getiriyi sağlayacak fiyat olmayabilir. Örneğin, aşırı kapasitenin bulunduğu bir durumda, optimum kullanım oldukça düşük bir fiyat gerektirebilir, fakat bu sermayeye makul olmayan bir getirinin bulunduğu izlenimini verebilir. Veya optimum kullanım en tıkanık yollarda en yüksek fiyatı gerektirir; bu dar, sıkışık yolun daha geniş ve sıkışık olmayan bir yolla yenilenmesi fiyatlarda bir indirim yol açacaktır. Bu durum bir paradokstur: Yatırım büyük olduğu ölçüde yatırımı yapan kurumun kârı düşük olacaktır; toplumsal yönden en istenen yatırım, karda en büyük düşmeye yol açacaktır. Bir başka örnek, ulaştırma yatırımların belli büyüklüklerde yapılmasından kaynaklanır. Bir yatırım projesi tamamlandıktan sonra belli bir süre düşük kapasite ile çalışabileceği için optimum kullanım düşük bir fiyat gerektirecektir; bu düşük fiyatın sağlayacağı getiri de projenin istenilir olduğu konusunda kuşkuya yol açabilecektir. Eğer yeterli getiri sağlayacak bir fiyat uygulanırsa bu da kullanım oldukça kısıtlayabilir.

Piyasa fiyatları ile yapılacak bir yatırım projesi, mali değerlendirmesi yatırımı yapacak kurum yönünden maliyet ve getirileri dikkate alacak, toplumsal maliyet ve yararları yansıtmayacaktır. Bu nedenle ulaştırma yatırımlarının değerlendirilmesi, özel olduğu kadar toplumsal yarar ve maliyetlerinde hesaba katıldığı yarar maliyet ana lizi tekniğinin kullanılması gerektiği ve kullanıldığı en önemli alanlardan biridir.

3. SOSYAL YARAR—MALİYET ANALİZİNİN ÖZELLİKLERİ

a) Özel bir firmanın parasal karşılığını azamileştirmek amacından farklı olarak kamu yatırımlarında azamileştirilmek istenen amaç , çeşitli ekonomik ve politik kısıtlamalar altında, toplumsal yararın (utilitiy) azamileştirilmesidir. Bu ölçüt Foster'in savunduğu gibi "tüketicilerin yararlandıkları hizmetlerin ortalama özel maliyetlerini kendilerinin ödemeleri koşuluyla , tüketici rantının en yükseğe çıkarılması" olabilir, ya da Gwilliam savunduğu gibi ekonomik rantın azamileştirilmesi olabilir.

Bu teknik, hangi maliyetlerle hangi yararların dikkate alınacağını, bunların parasal olarak nasıl değerlendirileceklerini, zaman akımlarına hangi indirgeme oranının uygulanacağını ve ilgili kısıtlamaların ne olduğunu belirlemeye çalışır.

b) Sosyal İndirgeme Oranı

Tam rekabet koşullarının bulunduğu bir ekonomide tasarruf sahiplerinin marjinal zaman tercihlerini yatırımlarda sermayenin marjinal verimliliğini eşitleyen faiz oranını kullanmak gerekirken, tam rekabet koşullarının bulunmadığı bir ekonomide iki çeşit indirgeme oranı ileriye sürülmektedir.

Feldstein'a göre bunlar sosyal zaman tercihi ile sosyal fırsat maliyetidir. Sosyal fırsat maliyeti projede kullanılan kaynakların geriye kalan alternatiflerden en iyisindeki getirisidir. Serbest rekabet koşullarının bulunmadığı bir kullanılabilir tam rekabet koşullarının bulunmadığı bir ekonomide bu fonların, kaynakların "gölge fiyatlarını" kullanmak gerekir. Sosyal zaman tercihi ise toplumun değişik zamanlardaki tüketimin istenirliğine ait görece ağırlıklarını yansıtan normatif bir fonksiyondur. Siyasal ve sosyal tercihlere göre belirlenebilir.

4.Kent İçi Toplutaşım Yatırım Projelerine Uygulama

Yatırım topluma etkilerini ölçebilmek için yatırımın tüm sosyal yararlarını ve tüm sosyal maliyetlerini hesaplamak sosyal yararların sosyal maliyetlerden fazlalığını ölçmek gerekir. Foster ve Beesley'in Londra Metrosu Viktorya hattına ilişkin olarak yaptıkları çalışmada, yatırım maliyetleri ilk sermaye yatırım ile bakım ve işletme giderleridir. Yatırımdan sağlanacak yararlar ise üç farklı grupça elde edilecektir.

a- Başka hatlardan yeni proje hattına gececek olanlarca (sapan trafik)

b- Eski hatlarda kalmamayı sürdürenlerce (sapmayan trafik)

c- Azalan maliyetler nedeniyle ulaşım sistemini yeni kullanmaya başlayanlarca(ortaya yeni çıkan trafik)

Projenin Sağlayacağı Yararlar Şöyledir:

i) Taşıt işletme giderlerinden tasarruflar.

Bunlar taşıtların kullanılmasıyla ortaya çıkan yakıt, yağ, lastik, bakım ve aşınma giderlerinde görülen azalmalardır.

ii) Zaman Tasarrufu

Ulaşım projelerinin sağladıkları en büyük yarar zaman tasarrufudur. Yeni yatırım projesini doğrudan kullanan yolcuların ve sürücülerin taşıt içinde geçen zamanlarında azalma görülür. Ayrıca yatırım nedeniyle yollarda azalan tıkanıklık nedeniyle dolaylı olarak yolcu , sürücü ve taşıtların zamanlarında tasarruf ortaya çıkar. Tasarruf edilen zamanı iş ya da çalışma zamanından tasarruf ve boş zaman va da çalışma dışı zamandan tasarruf diye ikiye ayırmak mümkündür. Çalışma zamanından yapılan tasarrufun değerlendirilmesinde temel olarak ortalama kazançlar artı sosyal sigorta primleri gibi ölçütler kullanılmaktadır. Boş zamanın değerlendirilmesi ise kişilerin bu zamana atfettikleri değeri tespit etmeye yönelik emprik çalışmalarla yapılmaktadır. Genel olarak gözlenen durum, boş zamana atfedilen değerin gelir düzeyi ile orantılı olduğudur.

Ayrıca taşıt içinde, yürüyerek veya bekleyerek geçen zamanda yapılan tasarruflar da kişilerin bu faaliyetlere atfettikleri önemlere göre değerlendirilmektedir. Çeşitli emprik çalışmalarda bu faaliyetler için değişik ağırlıklar bulunmuştur.

iii) Rahat ve Kolaylık Artışı:

Foster ve Beesley'in çalışmalarında taşıtta oturacak yer bulma olasılığındaki artışın değeri olarak alınmıştır.

iv) Kaza Sayısında Azalış:

Kaza sayısını azaltmaktan doğan yararları hesaplarken yol kazaları maloluşları yönünden üç bölüme ayrılmaktadır:

a- Araç ya da mala zarar veren kazalar: Bunların değerlendirilmeleri onarım ya da yenileme maliyetleri ve üretim kaybının parasal maliyetleri hesaplanarak yapılır.

b- Yaralanma Kazaları: Tıbbi bakım, üretim kaybı, sigorta, hukuki hizmet giderleri değerlendirmede hesap edilir. Ayrıca bir kazadan sakınmak için kişinin "ödemeye gönüllü" olduğu (willingness-to-pay para miktarı da dikkate alınır.

c—Ölümle sonuçlanan kazalar: Bunların değerlendirilmesinde çeşitli yaklaşımlar vardır. Bunlardan biri, bir ölümün maliyetinin kişi yaşasaydı çalışacağı süre içinde yapacağı üretimin indirgenmiş güncel değeridir. Diğer bir yaklaşım kişinin ölümle sonuçlanacak bir kaza olasılığını sıfıra indirgemek için yapmaya gönüllü olduğu harcamanın miktarıdır.

v) Çevre Kirliliği ve Gürültünün Azalması:

Çevre kirliliği ve gürültünün ne şekilde oluştuğu, hangi ölçüde zararlı olduğuna ilişkin çalışmalar yapılmıştır. Örneğin, O. Tümay'ın belirttiğine göre "kentiçi ve civarındaki ulaştırmada,aynı taşının sağlanması bakımından tüketilen eşdeğer enerji gözönüne tutulduğunda, otomobiller banliyö trenlerine oranla 2-10 kat fazla yakıt tüketmektedir." Bu karşın yatırımların değerlendirilmesinde çevre kirliliği ile ilgili etkileri parasal olarak hesaplayıp dikkate almak gerekir.

4.GÖRÜŞLER

"Yarar- maliyet analizi' bir çoğu siyasal ve sosyal karakterdeki çok sayıda konuyla ilgili olan ve önceden belirlenmesi gereken bir çerçeve içinde karar almaya yarayan bir teknik" (Prest ve Turvey) olduğuna göre kentiçi toplutaşım yatırım projelerinin değerlendirilmesinde hangi yarar ve maliyetlerin dikkate alınacaklarını ve ne şekilde parasal değerlendirmeye tabi tutulacaklarını, indirgeme faktörünün nasıl belirleneceğini önceden saptamak gerekir.

C. Sharp'a göre "tipik bir ulaştırma yatırımından doğacak faydaların değer olarak yaklaşık yüzde 90'ını tek başına zaman kazancının oluşturacağı beklenebilir." Bu durumda toplutaşım yatırım projelerinin değerlendirilmesinde zaman tasarrufunu dikkate almak gerekmektedir. Çalışma zamanı tasarrufu değerlendirilirken gölge işçi ücretini kullanmak ve G.F. Howe'ın belirttiği gibi yatırımların gelir seviyesi yüksek olanların tercihlerine öncelik tanımaması için zamanın gelire göre artan değerini dikkate almamak uygun olur.

Ayrıca yatırımın hava kirliliğinin azalmasına katkısını parasal olarak kıymetlendirip projenin yararlar veya zararları arasında değerlendirmek gerekir. Özellikle Ankara'da hava kirliliğinin toplumun sağlığı yönünden ulaştığı tehlikeli boyutlar dikkate alınırsa hava kirliliğindeki azalmayı hiç olmazsa sakatlanma veya ölümle sonuçlanan kazaların azalmasından doğan yararların hesaplanmasında kullanılan yöntemlere benzer yöntemlerle değerlendirmeye çalışmak gerekir.

DÜN ÖLDÜLER BUGÜN YAŞIYORLAR

6 ARALIK

1961 — İzmir Gümüşdere'de, taşocaklarından birindeki göçük sekiz işçinin toprak altında kalmasına, birinin ölüp, üçünün de yaralanmasına neden oldu. Devlet Demir Yolları Haydarpaşa işçileri ücretlerine zam yapılmasını sağlamak amacıyla sakal grevine gittiler.

1962 — Ankara Veteriner Fakültesi öğrencileri bu sabahtan itibaren mesleki bazı haklarını elde etmek için boykota başladılar.

1965 — Kendisini yakmak isteyen Temel Uran adlı genç, arkadaşları tarafından engellendi.

—Şark Sanayi, Taç Sanayi, Kula Mensucat ve Yün Mensucat'a ait fabrikalarda 6000 işçinin katılacağı grev kararı alındı.

1969 — Aygaz ve Gaz-Ay'da çalışan 600'den fazla işçi ikramiyelerinin verilmemesi üzerine Tütünçiftlik'ten Yarımca'ya kadar sessiz bir yürüyüş yaptılar. Yolda Pet-Kim işçilerinin de katılmasıyla sayıları binleri aşan işçilere CHP Genel Sekreteri Bülent Ecevit, "Haklı davanızda daima yanınızda olacağım. Bu haksızlığı Meclis'e götüreceğim." dedi.

—Yüksek Denizcilik Okulu öğrencileri okullarının Akademiye dönüştürülmesini protesto etmek için dersleri boykot ettiler.

—Erzurum'da görevli 700 öğretmen, "Teftiş sistemindeki sakatlığı ve ödeneklerin zamanında ödenmemesini" protesto etmek ve 16 maddelik isteklerinin yerine getirilmesini sağlamak amacıyla süresiz boykota başladılar.

1970 — Ankara İlahiyat ve Eskişehir İTİA'da boykotlar başladı.

1978 — İzmir'de THKP—C üyeleri olduğu iddia edilenler ile polis çatıştı. Dördü polis olmak üzere sekiz kişi öldü.

İzmir'in Reşadiye semtinde güvenlik kuvvetler baskın yaptıkları bir evde, bir süre önce Hatay'da yapılan operasyonda yakalanan Sabahat Çakır'ın eşi Ali Mahir Odunca'nın da aralarında bulundğu THKP—C üyesi olduğu iddia edilen dört kişiyi öldürdüler. Baskında çıkan çatışmada dördü polis olmak üzere toplam sekiz kişi öldü. Ayrıca Ağır yaralanan polis memuru Memduh Kılıç ve Hüseyjn Karakaş hastaneye kaldırılırken yolda öldüler. Ege Üniversitesi Hastanesi'nde yatan komiser Osman Tuğcu ve polis memuru Yunus Kılıç'ın durumları da ağır. Bunun dışında dört polis memuru da olayda çeşitli yerlernden yaralandı.

OKUYUCU MEKTUPLARI

"Sigortasız çalışmak daha ne kadar sürecek"

Sorunlarına çözüm arayan işçilerden DEMOKRATA selâmlar.

Ben sigortasız olarak çalışmakta olan bir işçiyim. Eminim ki benim durumumda olan daha bir çok işçi vardır.

Piyasada sigortasız işçi çalıştıran iş yerleri gün geçtikçe artmaktadır. Bu durum yetkililer tarafından da bilindiği halde, önlenmesi için fazla bir çaba sarfedilmemektedir. Kırlardan şehirlere olan göçler, gün geçtikçe kentlerdeki nüfusu arttırmakta işsizlerin sayısının büyümesine yol açmaktadır. İşverenler kârlarına kâr katabilmek için, müesseselerinde sigortasız çalışacak işçileri tercih etmektedirler. İşçiler hastalandıklarında —iş kazaları dahil— kaza geçirdiklerinde çaresiz kalmaktadırlar. Bu nedenle sakat kalma tehlikesiyle de karşı karşıya bırakılmaktadırlar. Ayrıca emekliliğe de hak kazanamadıkları için gelecek için bir garantileri de yoktur.

Birçok yerde olduğu gibi, Beyoğlu bölgesinde çalışanlar için de aynı durum söz konusudur. S.S.K. bundan haberdar edildiği halde değişen fazla bir şey olmamaktadır.

Sigorta müfettişleri bir iş yerine gittiklerinde, orada çalışanlar işveren tarafından akraba, müşteri veya işe yeni alınmış olarak tanıtılmaktadırlar. Müfettişler çaresiz kalmakta yada her nedense işverenle dostluk kurmaktadırlar. Her zaman olan, biz işçilere olmaktadır.

Bu durum daha ne zamana kadar devam edecektir?

Yetkililer konuya ne zaman cidiyettle ilgi göstereceklerdir?

Gazetenizin de bu konuya eğilmesini beklemekteyiz.

Saygılarımla.

Tüm sigortasız işçiler adına...........
İstanbul Sarıyer'den

Üsküdar iskelesindeki zorbalık son bulsun

Önce selamlarımı iletir gazetenize başarılar dilerim.

Ben kırk yıldır Üsküdar'da yaşıyan bir İstanbulluyum. Yırmibeş yıldır her sabah Üsküdar vapur iskelesinden vapurla işime gelip giderim. Ama bu gidişle artık kendime başka bir yol aramak zorunda kalacağım.

Nedeni sorarsanız hemen söyliyeyim. Zorbalık ve zorbalar yüzünden.

Her sabah burada Eğitim Enstitüsünde okuyan bir grup öğrenci toplanıp kendi değimleri ile okula gitmeden önce "Kısa bir eylem" koyuyorlar. Otuz kırk kişilik bu zorba grubu vapur bekleyen yolcular arasına ikili üçerli dağılıp gazete yoklaması yapıyorlar. Onların solcu yada komünist gazetesi dediği gazeteleri okuyanların elinden gazeteleri alınıp yırtılıyor suratlarına tükürülüyor ve direnen,karşı koyan olursa kan revan içinde bırakılıyor. Bunların tümünde tabanca var. Daha iskelede vapur bekleyenlerin arasına girmeden tabancalarını çevreye hissettirerek okul öncesi küçük eylemlerine" girişiyorlar.

Bunlara bu ülkede dur diyecek yok mudur?

Kanununun Zorbalara karşı devletın gücü yok mudur?

Bizzat biz yolcular olayı emniyet müdürlüğüne kadar telefonla mektupla duyurduk cevap alamadık.

Son bir umutla olayı bir kere de gazetelere aktarmaya karar verdik. Bende sizin gazetenize başvurmayı seçtim.

Artık bu zorbalık canımıza yetmeye başladı . İlgililer hiç değilse bunu bilsinler. Belki bunun ne demek olduğunu kavrayabilirler.

Tekrar 'başarılar' dileyerek saygılarımla...

İstanbul Üsküdar'dan
Ahmet İldemir

EKONOMİ-PİYASA

İMF'nin kısıtlamasına karşın banknot basımı önlenemiyor

ANKARA(ANKA)

Uluslararası Para Fonu ile Türkiye arasındaki Stand—by düzenlemesinin,Temmuz—Ekimaylarını kapsayanuygulamdönemindebaşvurulankısıtlayıcı önlemlere karşın, paraarzındaki artış hızmınyavaşlatılmadığı görülmektedir. Para arzı ekimayı içinde 50,3milyar lira dolayında genişleyerek437,8milyar lira düzeyine ulaşdı.Pararzında1979yılıbaşındanbu yana geçen on aylık dönem içindeki artışise, yüzde 51,4düzeyindeoldu.

Paraarzındakigenişleme,özellikleMerkez Bankası Parası olarak tanımlanan "rezerv—para" daki artıştan kaynaklanırken Ekim ayının ikinci yarısı içinde bu etkinin kısmen de olsa hafiflediği görüldü. Böylece banka sisteminin katkısanı gösteren ve 1979'dar bu yanasürekli gerileyen parçoğaltanında 1978Haziran'dan başlayarakgiderekbüyüğüdüğüve Ekimayıiçinde1,48eçıktığıhesaplandı.

Öte yandan "rezerv—para" daki artışın Ekim ayı içinde 33 milyon liraya ulaşmasına karşın Uluslararası Para Fonu ile Türkiye arasındaki Stand—by düzenlemesinin birinci uygulama dönemini oluşturan Temmuz—Ekim ayları için belirlenen limitler içindetutuldu.

Türk lirası sık sık devalüe edilecek

ANKARA(ANKA)

Türk lirası'nın dış değerinin saptanmasına ilişkin mevzuatın yumuşatılacağı ve "Esnek" bir uygulamaya yönenileceği bildirilmektedir. Türk Lirası'nın dış değerininmaliye bakanlığı ve Merkezban Bankası tarafından belirlenmesi yöndeki uygulamanın sürdürülecek olmasına karşın, uluslararası Kambiyo piyasalarında ve serbest piyasada oluşan değerlere göre sık aralıklarla ayarlama yapılmasıyolunagidileceğibildirildi.

Serbset piyasada oluşan değerlerinresmi, kurlarınbelirlenmesinde "Ölçü" olması yönündeki düşüncenin "Kısmı bir paralel piyasa" ve "dalgalanma" uygulamasına geçiş olacağına işaret eden yetkililer, MerkezBAnkası'nın böylece "Tahtakale Merkez Bankası" adıverilenserbestpiyasailerekabet edebileceğinisavundu.

Kısaadı TUSİADolanTürkSanayicivelşadamları Derneği tarafından, yıllık 2 milyar dolar olaraktahmin edilenserbestpiyasadakidövizişlemlerininyasalaştırılmasına büyük önem verildiği bildirildi. Demirel hükümeti'nin bu konuda kararlı olduğu ve bu nedenle "Tahtakale Merkez Bankası" öndegelenlerinin kısasürededövizislemleriyapmayayetkiliözelbir banka etrafında örgütlenme çabasına girdikleri öne sürülmektedir. Örgütlenmek amacıyla satın alınmak üzere çeşitli bankaalmasıklarıüzerindeduruldu ğuve öneliğin yurt dışında bağlantıları bulunan özel statülübankalaraverildiğisavunuldu.

MALMUKABİLİİTHALAT

Tahtakale Merkez Bankası'nda işlem gören 2 milyar dolarlık dövize resmi birnitelikkazandırmak, için kurayarlamalarını esnekleştirmek yanındamal, mukabiliithalatınyasalaştırılmasınadaönemverildiğini ifade ediliyor. IMF'nin ancak ithalat üzerinedki kısıtlamalarınkaldırılarak "Serbestleştirilmesi" çerçevesinde kısa bir süre için izinverebileceğibelirtilen mal mukabili ithalatta, resmi olmayan kanallardan yapılan ödemelerin yasal sayılamsı yoluna gidileceğini vurgulanmakta. Bunun için, döviz işlemleri yapmaya yetkili bankalara döviz alım—satımında serbestitanınmasınındüşünüldüğüvurgulanıyor.

Birbölümü yasa konusu olan, büyük bölümüise17 sayılı Türk parası kıymetini koruma kararı kapsamında çözümlenebilecek bu değişiklikleri gerçekleştirilinceye kadar primsizkurlarileçaprazkurlarda öncelikli bir ayarlamaya gidilmesibekleniyor.

KURAYARLAMALARI

Anka muhabirinin Maliye BAkanlığı ve Merkez bankası yetkililerinden edindiği bilgiyegöre, destekleme alımına tabi ihraç ürünleri ile petrol ürünleri ve gübre ithalatında uygulanan 35 liralık ABD doları kurunun öncelikle yeniden düzenlenmesi yoluna gidile Demirel Hükümeti'nin, destekleme alımları konusunda zeytinyağının kapsam dışı bırakılmasıyla somutlaşan değişiklik düşüncesinin böyle bir düzenlemeyizorunlu kıldığısavunuluyor.

ABD doları karşısındaki47lira10kuruşlukprimli kurunun ise, IMF'ye gerekli düzenlemeninyenimaliyıl başında yapılacağı yolunda kesin güvence verilerek bir süre korunabileceği belirtiliyor. ABD Doları'nın uluslararası kambiyo piyasalarında hızla değer kaybetmekte olduğunun, bu konuda IMF ile yapılacak pazarlıkta etkili olacağı ve ABD doları karşısında ayarlama yapılması için bu paranın uluslararası işlemlerde istikrar kazanması gerektiği görüşünün savunulacağıvurgulanıyor.

ABDDoları karşısındaki 47lira10kuruşlukprimli kurunkısa bir süre içinde olsa sabit tutulması eğilimine karşın, çapraz kurlardaki dengesizliğin giderilmesi kesinlik kazanıyor. Buna göre, Alman markı, İsviçre Frangı Hollanda Florini Belçika Frangı, Avusturya Şilini, Fransız Frangı ile İsveç ve Norveç Kronları karşısında Türk Lirası'nın dış değerinin düşürülmesi yoluna gidilecek. Bu paralar karşısında Türk Lirası'nın dış değeride yapılacak ayarlamanın yüzde 4ile yüzde 8arasındadeğişeceğihesaplanıyor.

Apaydın: İçinde bulunulan siyasal ve ekonomik bunalımda avukatlara büyük görev düşüyor

Avukatlar, direniş yöntemini görüşecek

15 Aralıkta toplanacak olan Baro Genel Kurulu'nda DGM'ler için direniş şekli saptanacak

DEMOKRAT (Haber Merkezi)
Hüseyin Apaydın

Hükümetin Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ni (DGM) yeniden gündeme getirmesi üzerine İstanbul Barosu bu konuda yasal direnmeye gececeğini bildirdi. İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, DGM'ler konusunda avukatların nasıl bir direnişe gececeğinin 15 Aralık'ta toplanacak olan Genel Kurul'da saptanacağını belirterek, "Ülkemizin bugün içinde bulunduğu siyasal ve ekonomik bunalım ortamında avukatlara önemli görevler düşmektedir" dedi.

İstanbul Barosu Genel Kurulu 15 Aralık 1979 cumartesi günü Hukuk Fakültesi salonunda toplanacak.

Genel Kurul nedeniyle kendisiyle görüştüğümüz İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, baronun 102 yıllık geçmişi ile insan haklarının savunulmasında dünya çapındasaygınlıkkazandığını belirterek şunları söyledi:

"Özde avukatlık, insan haklarını yargı organı içinde ve diğer alanlarda savunmayı üstlenmiş bir meslektir. Temel insan hakları arasında yer alan savunma hakkının ve hak arama özgürlüğünün en etkin güvencesini avukatlık mesleği oluşturur. Ülkemizin bugün içinde bulunduğu siyasal ve ekonomik bunalım ortamında avukatlara önemli görevler düşmektedir. Baro olarak bu görevin bilinci içindeyiz. Genel Kurul, baromuzun en yüksek organıdır. Önümüzdeki Genel Kurul'da insan hak ve özgürlüklerine saygılı demokratik anayasal düzene terör yöntemleriyle yapılan saldırılar karşısında avukatların nasıl direnecekleri tartışılacak ve karara bağlanacaktır. Bu bakımdan Genel Kurul yalnız avukatları değil, tüm kamuoyunu ilgilendiren bir önem taşımaktadır. Baroyu bugün bulunduğu demokratik çizgiden geriye götürmeyi amaçlayan örgüt dışı etkilerin başarısı her zaman olanaksızdır."

İstanbul Barosu Genel Kurulu'nda hükümetin DGM'leri yeniden kurma girişiminin ve özgürlükleri sınırlayıcı yasa tasarılarının da ele alınması bekleniyor. Anayasa'da yer alan yargı organlarının bağımsızlığı ilkesine ters düştüğü gerekçesiyle DGM'lere karşı olan İstanbul Barosu'nun ne gibi bir direnişte bulunacağı Genel Kurul'da somut karara bağlanacak.

SEÇİM YAPILACAK

Öte yandan 15 Aralık'ta toplanacak olan İstanbul Barosu Genel Kurulu'nda, 2 yıllık süresi dolan 5 üyelik ile ocak ayı içinde Ankara'da yapılacak olan Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu'na katılacak 24 delege için seçim yapılacak. İstanbul Barosu'nda bu yıl başkanlık seçimi yapılmayacak.

Baronun bugünkü yönetiminde bulunan ilerici-demokrat çizgideki "Çağdaş Avukatlar Grubu'nun seçimlerle ilgili aday listesi yarın yapılacak özel bir önseçimle saptanacak.

ÇAY-KUR yılda 700 milyon liralık zarardan kurtulacak

RİZE (A.A.) -Çay-Kur-un yeşil çay üretiminin yapılmasını gerçekleştirmesinin çok olumlu sonuçlar vereceği açıklandı, her yıl 50 bin ton yaş çayın imhası önlenirken 700 milyon liralık zarardan kurtulunacağıda bildirildi.

Çay-Kur Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, İsviçrenin Andre firması tarafından başlanan yeşil çay üretimi için her yıl 50 bin ton yaş çay alınacaktır. Bu yıl 86 bin ton yaş çay imha eden Çay-Kur böylece çay imhasını 36 bin tona düşürecek ve 50 bin tonun karşılığı olan 700 milyon liralık zarardan kurtulmuş olacaktır. Ayrıca 50 bin ton yaş çaydan 10 bin ton yeşil kuru çay üretilecek ve bu çayın İsviçre'ye dışsatımı yapılması ile yılda ülkemize 11 milyon dolar döviz girecektir.

Kış ortasında çile!...

Gazyağı ve motorin dağıtımı tam bir arap saçına döndü

(Haber Merkezi) Yakacak olarak kullanılan gazyağı ve motorinin İstanbul'daki dağıtımı tam bir arap saçına döndü.

İstanbul Valiliği dağıtım işleminde kaymalıkları görevlendirirken, kaymakamlıklar da bu konuyu yer yer muhtarlıkları bıraktılar. Dağıtım konusunda yurttaşlara aydınlatıcı bilgi verilmemesi çeşitli karışıklıklara ve yakınmalara neden oluyor.

İstanbul Valiliği, 28 Eylül'de yayınladığı bir genelge ile, gazyağı ve motorin dağıtımı konusunda kaymakamlıkları görevlendirmiş belirtilen esaslar içerisinde, muhtarlar, dağıtım şirketleri ve bakkallarla işbirliği yapılarak dağıtım sağlanmasını istemişiti.

Kaymakamlıkların bu konuda yurttaşlara aydınlatıcıbilgi vermediği, gazyağı ve motorine gerekesinmesi bulunanların nereye başvuracaklarını bilmedikleri öğrenildi. Kendileri ile görüştüğümüz gereksinme sahipleri, İstanbu Valilği'nce yayınlanan genelgenin bugüne kadar uygulanmadığı, muhtarlıklara başvurduklarında "Böyle bir şey yok" yanıtını aldıklarını bildrdiler. Kaymakamlığa başvurduklarında da kendilerine yeterli bilgi verilmemesinden yakınan gereksinme sahipleri, "5 litre gazyağı a ıncaya kadar çalmadık kapı kalmıyor" şeklinde konuşuyorlar.

Öte yandan İstanbul Valilği'nin genelgesinde yer alan, yalnızca gazsobalarında kullanılmak amacıyla gereksinme sahiplerine seyyar bayilerce 225 litreye kadar gazyağı verileceği yolundaki kararın da uygulanmadığı öne sürüldü. Genelgede, seyyar gaz bayilerinin tüketicilere kendilerine başvurıldunda bir defada azami 225 litre gaz vermeye yetkili oldukları bildirilmişti.

Gereksinme sahipleri, bu konuda da kendilerine bilgi verilmediğini, gazyağı alabilmek için kime, nasıl başvuracaklarını bilmediklerini söylediler.

Konuyla ilgili olarak görüşlerini aldığımız İstanbul Vali Yardımcısı Saim Çotur, uygulamadan doğan aksaklıklar bulunabileçeğini iki nedene dayandığını belirterek şunları söyledi:

"Bu konuda taşıma ve buna bağlı olarak dağıtıma yansıyan sıkıntılar vardır. Bu konudaki şikayetler kaymakalıklara yapılarak giderilebilir."

Yüksek taban fiyatı üreticinin gelirini artırmadı

ANKARA-Bülent Ecevit hükümeti tarafından uygulanan yüksek taban fiyatıpolitikasının,üreticilerin gerçek gelirlerinde artış sonucu vermediği belirlendi. Desterleme alım fiyatlarındaki ortalama artışın yüzde 50,7 oranını bulmasına ve üreticilere yapılan ödemelerin yüzde 96 oranında artmasınakarşın, üreticilerin gerçekgelirlerinin yüze 8.7 dolayında geriledigihesaplandı.

Ö teyanda, destekleme alımlarıyla görevli kuruluş ve birliklerin primli fiyat uygulamasınında, ödemelerin stok tutma gücü olmayan küçüküretici yerinybüyük çiftçi ve tüccarın eline geçmesinyyolaçtığıbelirtiliyor.

1979 yılı desteleme alımlarında, Merkez Bankasıfinansmanınadabüyük ağırlık verildiği saptandı. 103,4 milyar'liraya ulaşacağı tahmin edilen destekleme alımıödemelerinin45 milyar liralık bölümünün mMerkez Bankası kaynağındankarşılanmışolacağı hesaplanıyor.

Kıbrıs'taki BM Barış Gücü'nün görevi uzatılıyor

LEFKOŞE(AA)

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Dr. Kurt Waldheim, Kıbrıs konusundaki devre raporunu Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine sundu.

New York'ta açıklanan raporunda, Genel Sekreter Waldheim, 1964 yılındanberiadadabulunan Birleşmiş Milletler Barış Gücünün görev süresinin altı ay daha uzatılmasını önerdi.

Genel Sekreter, bu raporunda, tarafların ciddi görüşme yapma isteğinden kuşku duyduğunu bildirdi. Bu arada, Genel Kurulun Rum yanlısı son kararına ve toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılması girişimlerinin başarısız olmasıhalindebukararda öngörülenuluslararasıbir komite kurulması konusunahiçdeğinmedi.

1 Haziran—30 Kasım tarihleri arasındakisüreyi kapsayan raporunda, Genel Sekreter, toplumlararası görüşmelerin beş yıla yakın bir süredir sürdüğünü hatırlatıp, bu görüşme yönteminin güvenilirliği ve her iki tarafın da cidi görüşme yapma isteğinden kuşku duyulmaya başlandığını kaydetti. Waldheim, adadaki barış gücünün görev süresinin uzatılmasının kaçınılmaz olduğunu da raporundabelirtti.

Türk Sovyet ticaret hacmi toplam 600 milyon dolara ulaşacak

ANKARA,

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki toplam ticaret hacmi 1980 yılında 600 milyon dolara ulaşacak. Ticarethacmindekibu artış yanısıra, iki ülkenin karşılıklıithal veihracettiğ maddelerinin sayısında da artışgerçekleştirildi.

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında 1980 yılındaki ticari ilişkilerin esası çerçevesinde düzenleyen ve Ankara'da 22 Kasım 1979'da başlayan "21'nci ticaretprotokolugörüşmeleri tamamlandı ve görüşmelerin sonunda TicaretBAkanlığı'ndabir protokolimzalandı.

İki ülkearasındaimzalanan ticaret protokol ile 1970 yılındaki 20. nci ticaret protokoluna oranla yüzde 40,5 oranında 173 milyon dolarlık bir artış sağlandı.

Sovyetler Birliği'nden ithaledilecek mallar arasındamotorin,Fuel—Oilile üre, amonyak, amonyum sulfat, kompoze gübre, gazete kağıdı, kütükler demir ve çelikten borular, fereze tezgahlarıvekulmanlarbulunuyor.

Aytekin Kotil (Güç durumda)

Kotil, Ankara'dan eli boş dönerse belediye hizmetleri duracak

DEMOKRAT(HABERMERKEZİ) (A.A)

Maliye Bakanı İsmet Sezgin'den ekonomik yardım almakiçin Ankara'yagidenİstanbulBelediye Başkanı Aytekin Kotil eğer eli boş dönerse tüm belediye emekçilerininidirenişegeçmesiolasılığıbelirdi.

İşçiler kasım aylıklarını 15 Aralık tarihine kadar ödenmemesidurumundadirenişegeçecekler.

Hükümetten yardım sağlamak amacıylaöncekigün Ankara'ya giden İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, Yeşilköy Hava Limanı'nda kendisiile görüşen gazetecilereşunlarısöyledi'

"Göreve geldiğim iki yıldanberi her aybaşı maaş ödeyebilmek için çalmadıkkapı bırakmıyorum Yeni hükümetin belediyelerinsorunlarına iyi niyetle çözüm arayacağınainanıyorum."

GÖSTERGE

ZAMLAR VE DEMİREL

Demirel hükümeti iktidara gelişinin üzerinden daha bir ay geçmeden iki önemli zammı yapıverdi. Demirel daha bir ay önce "CHP demek zam demektir; yokluk demektir; kuyruk demektir; kan ve zulüm demektir" tümcesini diline pelesenk etmişti. Şimdiden zamma başladı Demirel başbakan olarak. Zulüm dersen cezaevlerinde dayak yiyen avukatlara, sürülen öğretmenlere, Toplu Sözleşmeleri battal edilip sokağa bırakılmak istenen işçilere bakın. Hastahanelerde yol verilen sağlık işçilerine kulak verin. Kan derseniz her yerde, yurt düzeyinde... Yokluk derseniz kahve, ampul, yağ, teneke gine yok. Kalorifer yakıtını gazete olarak altı gündür arıyoruz. Gaz sobası yakanlar eskimo gibi giyinir durumdalar, gaz bulamadıklarından.

Evet "CHP demek zam demek; yokluk ve kuyruk; ateş ve kan; zulüm" demektir ama AP iktidarı da, aynı şeyler demektir. Kapitalsiz kapitalistlerle ve kapitalist düzen içinde Türkiye gibi ülkelerde egemen olmak isteyen her iktidarın eşiti "kan, zulüm, yokluk, zam ve kuyruk"tur.

Demirel'in yaptığı zamları ,savunmak için ileri sürdüğü gerekçeler de acayip. Tıpkı kendinden önce zamları yapan Ecevit Hükümetinin sözcüleri gibi. Oysa zammın savunması olamaz. Burjuva ekonomisine inananlar, bunu öğrenip öğretenler zamları ikiye ayırırlar: Gerekli zamlar, gereksiz zamlar. Bunların ekonomi fetvalarına dayanan Demirel ve Ecevit gibi ciddiyetsiz politikacılar, "ciddiyet" perdesi altında zamları savunurlar. Neymiş? "Fiyat düşük tutulursa yağ bulunmazmış!" "Zam yapılınca yağ bulunacakmış." Sanki yağın ortadan kalkışına neden olan politikaları yıllar yılı uygulayan Demirel Ecevit değil miymiş? Çimento zaten karaborsada zam yapılan fiyata satılıyormuş. Sanki karaborsaya ve pahalı çimento fiyatına neden olan politikaları yıllar yılı uygulayan burjuva partileri ve onların en yetenekli (!) temsilcileri Demirel- Ecevit değildir.

Bunlar öyle politikacılar ki, herşeyi pahalılaştırırlar, sonra pahalılaşan şeyler arasında biraz ucuzca kalana zam yaparken "ciddiyet" denilen asık yüzlü gerekçeyi ,ileri sürerler. Oysa her zam genel fiyat düzeyini yükseltir ve bu yükseklik yanında bazı fiyatlar düşük kalır. O zaman o mallara zam yapmak gerekir. Bu yeni zamlar genel fiyat düzeyini gine yükseltir ve gine "ciddiyet" perdesi arkasında yeni bazı mal ve hizmetlere zam gelecek ve bu böylece süre gidecektir.

Pahalılığı çözümlemenin yolu, üretimi artırmaktır. Biz sosyalizm gelmeden Türkiye'de üretimin artacağına, pahalılığın önleneceğine inanmayız. Halk yararına ve düzenlenmesinde alabildiğine demokratik, uygulamasında disiplinci, üretimi zorunlu mal üretimi dallarında (temel besin ürünleri, çimento , demir, kereste, kağıt, alüminyum ve elektrik) artırmadan ve bu arttırış için halkın parasına tuzak mal üretimine son vermeden pahalılık , tırmanan enflasyon durdurulamaz.

Demirel Hükümeti şimdiden çekileceği siperleri hazırlamıştır. Katsayıyı 16'dan 22'ye çıkartıyor, kendinden önceki siyasal partinin verdiği ödünden geri kalmamak için, hayat pahalılığı artışının yüzde 35'i bulacağını (yani buraya indirileceğini) yani Ecevit Hükümetinin % 70 lik enflasyonunun gerisinde kalacağınısöylüyor. Oysa 6 başamaklık artışıyla elde edilen gelir böylece yüzde 35 enflasyonla elden uçup gidiyor. Ve Demirel savunma yaparken bunu da itiraf zorunda ,kalıyor. Çekildiği siperler aklı başında yurttaşın eleştiri mermilerinden kendisini kurtaramaz.

Demirel'in ikinci siperi ise zaten piyasada çimentonun ve yağın bulunmadığı savına dayanır. Doğrudur çimentoda karaborsa vardır ama Türkiye çimento dış satımı yapan ülkedir. Üretim yetmezse karaborsa olur onu anlarız. Ama üretim yeterliyken karaborsa olursa burada işin içinde iş var demektir. En azından dağıtım beceriksizliği vardır. Bunu düzelteceğine zam yapan bir iktidar, hem kel hem fodul demektir. Yağ olayında ise durum tam bunun karşıtıdır. Ticaret Bakanı'nın söylediği gibi yağ üretimi Türkiye'ye yeterli değil. Bir de yağ fiyatlarını yağ fabrikatörlerimiz beğenmiyor. Birincisini yani dışardan yağ alımını Ecevit Hükümeti sağlamıştır bir ölçüde. Yağ zaten bollaşmaya başlamıştır. İkincisine yağcılarımızın stok ham maddelerini kullanmayıp beklettiklerine gelince bu suçlamayı (!) doğrusu Demirel'in ağzına yakıştıramadık. İnsan velinimetini (!) böyle suçlar mı?

Bizim tatlı su bilginlerimize bakılırsa, ucuzluk ve üretim artışı için birçok zam daha gerekir.Bu öneri "şu odayı soğutmak için soba yakmalı" demeye benzer. Zam yaparak ucuzluk getirilemez. Tek ucuzluk yolu ciddi planlamadan geçer. Bu da ancak sosyalist bir iktidarın yapabileceği bir iştir.

Aslan Başer Kafaoğlu

OZANLIĞIN ÖDENCESİ

Cahit Külebi

Yayın yaşamımız son elli yıl boyunca önemli evrelerden, aşamalardan geçti. Her tür betiğin baskı sayısı arttı. Ne var ki, şiir alanında baskı yönünden bir gelişme olmadı. Birkaç ayrıcalık dışında tersine döndüğünü bile söyleyebiliriz.

Başka ülkelerde de, şiir alanında durumun aşağı yukarı böyle olduğu anımsanabilir. Öyle de olsa, o ülkederde, örneğin Yahya Kemal, Cahit Sıtkı, Orhan Veli aşamasına ulaşmış ozanların yapıtları her arandığında bulunabilir. Bizde yalnızca Nazım'ın yapıtları sürekli basılıyor, O da yeterli değil. Rastlantıya bağlı. Nazım'ın aranılan betiği değil de, bulunabilen betiği alınabiliyor.

Sorulsa, yayınevleri de, kitapçılar da şiir betiklerinin satılmadığını söylerler, Bulunmayan bir nesnenin satılıp satılmayacağını nasıl biliyorlar? Akıl alır şey değil. Kanımca, onların bu yargılarında şiir betiklerinin ederlerinin düşük ve sağladığı kazancın az oluşunun etkisi var.

Sözün kısası, ozanı bol, şiir okuyanı az Türkiye'de ozanlığın ödencesi bu.

Kendimden söz etmenin yersiz sayılmayacağı umuduyla bir örnek vereyim' Adamın Biri, Rüzgar, Yeşeren Otlar, Atatürk Kurtuluş Savaşında ve Süt birkaç kez basıldıktan sonra, Varlık Yayınevi bunları 1969'da, bir araya toplayarak, Şiirler adıyla bastı. 1978'de değin bu betik ne tükendi, ne de kitapçılarda bulundu. Okuyuculardan bana mektup yazarak isteylerde olduyordu. YAyınevi sahibi kaç bin bastığını söylemiyor, sorduğumda, bütün şiir betiklerinin satılmadığını yanıtını veriyordu. O arada bir başka yayınevi bu Şiirler'den bir seçmeyi on iki yeni şiirle birlikte yayımladı. Ama, onun da ne olduğu belli olmadı.

Ne var ki, Cem Yayınevi, o sırada tükenmemiş olan Şiirler'i hiçbir eklemeyapılmadan ,Sıkıntı ve Umut adıyla 1977'de yeniden bastı. Bu kez betik bir yıliçinde tükendi. Ne hikmetse Varlık YAyınevindeki baskı da sonunda tükenmiş. UZun süredirşiirlerim ortada yok. Kağıt ve düzen koşullarıyla, yeni betiğim Yangın da basılmıyor. YAyınevi, basmak, kitapçılar da satmak zorunda değil. Ne var ki, ozanın da bir beklediği olmamalı mı? Oysa, ilk yapıtlarımdan başlayarakbütün betiklerim, ben ardına düşmediğim halde basılır ve az çok bir karşılıkda ödenirdi.

Bu durumda, kitap imza günleri için çağrıldığımda gülüyorum. Kitabı olmayan biri imzalama törenlirine nasıl katılır?

Burada akla şu sorular geliyor'Sonraki yayınevinin dokuz ayda tükettiği bir betiği, daha önceki yayınevi dokuz yılda niçin tüketememişti? Ne kadar basmıştı? Az bastıysa betik neden sürüm alanı bulamıyordu?

Yayınevleri ve kitapçılar, az kazanç sağlasalar bile, ozanlara romancılar ölçüsünde ilgi duymamakta haklı sayılabilirler mi?

Buyılkı kağıt bunalımında hükümet—yayınevleri de bulunan gazeteleröncelikle ve ucuz kağıt verdiğ için yayınevlerini ve dolaylı olarak yayın işlerini güç duruma sokmamış mıdır? Ote yandagazdelerin eklerinin çıkmasına yüzbinlerc ton kağıt vererek savurganlığa yol açarken ekin ve sanatımıza ne oranda sınır çekildiğini hükümet sorumluları neden düşünmemşlerdir? Ya da bu durumu neden bilebile sürdürmüşlerdir?

Bu anlattıklarım kolay kolay değinilen konular değil. Ama, niçin açıklamayacakmışım? İlk yapıtımdan başlayarak son yıllara değin budurıma düşmedim. Ne bankalara sığındım, ne de gazeteler. Şimdiyse, "Yazdıklarımın basılmaz, olur biter" diye düşünmekten başka seneçek yok. Ne var ki, bu durum sürer giderse, ozanı bol Türkiye yine de en az şiir okunan ülke olarak kalır.

Azınlık bölgelerinde refaranduma katılma oranı oldukça düşük oldu

İran'da seçmen yeni Anayasa'ya "evet" dedi

Halkın ilgisizliği karşısında oylama bir gece uzatıldı

Bazı yerlerde seçim sandıkları halkınayağına kadargötürüldü

TAHRAN (Ajansalar)
Devrim Lideri Ayetullah Humeyni'ye son derece geniş yetkiler tanıyan yeni anayasa için yapılan halk oylamasına katılma oranının düşük olduğu anlaşıldı.

Referandum resmen Pazartesi gecesi tamamlandıysa da, bazı yerlerde , oy verme işlemi, halkın ilgisizliği karşısında salı sabahına kadar uzatıldı.

Resmi çevreler, sayımı ve dökümü yapılan sandıklarda, halkın ezici bir çoğunluğunun yeni anayasaya evet dediğini söyledi.

Humeyni'nin oturduğu Kum kentinde, 200.000 seçm en "evet" oyu kullanırken sandıklardan sadece 62 "hayır" oyu çıktı.

Humeyni Ayetullah Kazım Şeriat Meda i'nin halktan büyük destek gördüğü Azerbeycan eyaletinde ise, oy verme oranı % 15 civarında kaldı.

Tahran'da bazı yerlerde, yetkililerin oy sandıklarını, seçmenlerin ayağına götürdükleri dikkati çekti. Işgal altında bulunan Amerikan elçiliğine de bir oy sandığı götürüldü.

GÜVENLİK KONSEYİ GÖRÜŞMELERİ

İran eski Dışişleri yetkilisi Abdulhasan Benisadr, "İttilsat" gazatesine yaptığı açıklamada, İran Amerikan bunalımıyla ilgili olarak yapılan ilk güvenlik konsevi görüşmelerinin Amerikalıların dilediği kadar tekyanlı olmadığını belirtti.

Benisadr "eğer biz de toplantıda temsil edileseydik başarımız çok daha fazla olurdu" dedi.

Devrim Konseyi üyesi ve ekonomi ve maliye bakanı Benisadr, 10 Aralıkta ABD'nin isteği üzerine toplanacak olan Lahey Adalet Divanının İran'ı davet etmesi halinde davalarını savunmak için bir fırsat daha çıkacağını söyledi.

İran'ın İstanbul Konsolosluğunda yapılan anayasa oylaması

Vietnamın Kızıl Khmerlere karşı saldırısı yoğunlaştı

(ANKA—BPA)

Kamboçya'da Heng Samrın yönetimini destekleyen Vietnam ordu birliklerinden iki tümenin, Tayland sınırı yakınlarındaki mevzilerinde direnmeye devam eden, Devrik Pol Pot yönetimine bağlı Kızıl Khmer gerillları imha etmek üzere iki ayrı cepheden saldırıya geçtikleri bildirilmektedir.

Tayland başkenti Bangkok ve Singapur'a ulaşan haberlerde güneydoğu ve kuzey batı'dan bir kıskaç hareketi çerçevesinde harekete geçen iki Vietnam tümenin toplam gücünün 12.000 kadar olduğu direnmeye devam eden gerilla birliklerirın sayısının ise 20.000 kadar olduğu bildirilmektedir. Bununla birlikte askeri gözlemcilere göre gerillaların tank ve uçaklarla desteklenen ve gerilalara karşı kıyaslanamayacak ateş üstünlüğüne sahip bulunan Vietnam tümenleri karşısında gerillaların kurtuluş için tek şansları, Tayland sınırını geçebilmekte yatmaktadır.

Öte yandan Tayland hükümeti, bir açıklama yaparak sınır birliklerinin güçlendirildiğini ve sürekli alarm durumunda bulunduklarını, Vietnam birliklerinin gerillaları kovalamak bahanesiyle Tayland topraklarına girmeleri halinde karşılık verme kararında ve gücünde olduklarını tekrarlamıştır.

Ekonomik alanda da ABD'ye savaş açan

İran'da seferberlik hazırlıkları başladı

TAHRAN (A.A. Anka)
İran Devrim Konseyi, Ulusal Seferberlik Kurulu üyelerini saptadı. Bu kurul kuvvet komutanlıklarına seçilen üyeler, Hümeyni Komitelerinin ve bakanlıkların temsilcilerinden oluştu.

Şah döneminde Orta Doğu'daki büyük askeri güçlerden birisi haline gelen silahlı kuvvetlerinin devrim sonrasında ABD'nin yedek parça ambargosu koyması eğitim disiplin eksikliği nedenleri ile zayıf bir durumda olduğu ABD kaynaklarınca öne sürülüyor. Buna karşılık İran'ın elinde 459 yapımı savaş uçağı bulunduğuna dikkat çeken Beyrut'taki diplomatik gözlemeiler bir askeri müdahale halinde işinin zor olacağına değiniyorlar. İran'ın hava kuvvetlerinde 56 adet "F—14", 209 "F—4", 152 "F—5" savaş uçağı bulunuyor. Bu savaş uçakları ayrıca çok geliştirilmiş, havadan havaya füzelerle donatıldı. İran'ın ayrıca çok sayıda yerden—havaya "Rapler" ve Tigerçat" füzeleri bulunuyor.

Öte yandan İran Merkez Bankası Başkanı Ali Rıza Novbari, İran'ın dışa sattığı Petrolün tahsilinde Amerikan Dolarını değil, diğer para birimlerini esas alacaklarını açıkladı. Novbari yıl başından önce uygulamaya geçileceğini bildirdi.

Sosyalist parti erken seçimlerde oy kaybetti

Carniero (Kabineyi kuracak)

Portekiz'de "Demokratik ittifak" oyların yarısını aldı

Lizbon (A.A., T.H.A. ANKA

Portekiz'de yapılan erken seçimlerde, merkez sosyal — demokratlar,tutucu merkez demokratlar ve halkçı monarşistlerden oluşan "Demokratik İttifak " adlı sağ birlik, parlamentoda sandalyelerin yarısını elde etti.

1974 Devriminden sonra büyük bir çoğunlukla iktidara gelen Sosyalist Parti ise, % 7,6 oranında bir oy kaybına uğradı. Bunun nedeninin,-Sosyalist Partinin iktidarda bulunduğu sürede, ülke nin içinde bulunduğu çeşitli ekonomik ve toplumsal sorunları çözümleyememesi olduğu öne sürülüyor.

Öteyandan, Sosyalist Partinin dışında, sağ koalisyondan başka bir seçenek oluşturan Komünist Partisi, birlikte seçime girdiği Birleşik Halk İttifakıyla beraber oy oranını % 4,4 arttırarak toplam oyların % 19'unu aldı.

"Demokratik İttifak" ın lideri sosyal-demokrat hukukçu Francisco Carneiro, kendisinin başbakan olacağını belirtererek ülkenin içinde bulunduğu sorunların üstesinden gelebileceklerini iddia etti. Merkezci Demokratların önderi Drigo Freitas do Amaral ise, seçım sonuçlarında marksist partilerin uğradığı hezimetin, son zamanlarda Batı Avrupa'daki sol partilerin seçim başarısızlıklarının bir devamı olduğunu söyledi.

Portekiz'de 1974 Devriminden sonra, iktidara gelen Sosyalist Parti Mario Soarez başkanlığında bir hükümet kurmuş; ancakçeşitli başarısızlıklardan sonra istifa etmişti. Birkaç kez, teknokratlardan oluşan bağımsız hükümetler kurulmak istenmiş, ama buda sonuçsuz kalınca, Devlet Başkanı Eanes, parlamentoyu feshederek erken seçimlere gidilmesini önermişti.

Portekiz anayasasına göre dün yapılan erken seçımlerden sonra oluşan parlamento sekiz ay görev yapacak sonra tekrar genel seçimlere gidilecektir.

ABD uçak gemileri İran'ı bombalayacak uzaklıkta

Beyrut, ABD'nin elinde bulunan 13 uçak gemisinden ,5'ini İran'ı vurabilecek bir uzaklıkta tutmasının Orta Doğu'da kaygı yarattığı bildirildi.

ABD'nin ikisi Hint Okyanusunda üçü de Akdeniz'de olmak üzere bölgede bulunan beş uçak gemisinde toplam 350 savaş uçağı bulunduğunu bildirildi. ABD uçak gemilerinin tonajlarına göre 75—85 arasında uçak taşıdığı, bu uçaklardan iki filosunun "F—14" veya Fantom avcı, ve keşif uçakları taşıdığı belirtildi. ABD'nin ayrıca yedi uçak gemisinin ise rezervde bekletildiği bildirildi.

El Salvador'da bir iş adamı kaçırıldı

San Salvador (THA)
Zengin bir işadamını kaçıran HalkınKurtuluşu Örgütüne bağlı gerillalar, San-Salvador'un iki eski sağcı devlet başkanının ülkeye getirilerek yargılanmasını istedi. 68 yaşındaki kahve yetiştiricisi ve sanayi Jose Adolfo Montee, Santa Ana'daki aile işletmesine giderken yüzleri maskeli ve ağır silahlarla donanmış sekiz kişi tarafından kaçırıldı.

Montee'nin oğlu Jose Montee, babasını kaçıranların bomba atıp, havaya ateş açarak karışıklık yarattıklarını ve iz bırakmadan kaçtıklarını söyledi.

Babasının daha önce 1978 yılında bir kez daha kaçırılmış olduğunu açıklayan Jose Montee, o tarihte babasının serbest bırakılması için ne kadar kurtulmalık verildiğini açıklamaktan kaçındı.

Öte yandan Güney Afrika hükümeti, kaçırılan elçisini kurtarmak amacıyla, San Salvador'a yüksek dereceli bir temsilci gönderdi. Bilindiği gibi Salvador'daki askeri yönetim, Güney Afrika elçisinin kaçırılmasından kısa bir süre sonra, Güney Afrika ile ilişkilerini kesmişti.

DIŞ YORUM

Batı Avrupa'ya dikkat

Batı Avrupa derken eskiden beri Orta Avrupa sayılan Almanya'yı da buraya katıyoruz. Bugün Avrupa, kıt'a Avrupa'sı uygarlık tarihinde ki en parlak çağını yaşıyor. İngiltere ve Amerika hatta İspanya ,Avrupa karşısında,- Avrupa'ya göre diyelim daha doğru-gerileme durumunda... Batı Almanya'ya hiç bir ekonomik felaket etkili olamıyor. Kanada, Amerika, İngiltere ve hatta kapitalist evrenin en hızlı ülkesi (!) sayılan Japonya'da ekonomiler geriliyor. Örneğin 1960'tan bu yana kapitalist dünyanın en iddialı, görkemli kalkınma ülkesi Japonya'da dış ödemeler dengesi 9 avda 11 milyar dolar açık verdi. İşsizlik de enflasyonda artıyor. Amerika kendi para değerini yan destekler olmadan koruyamıyor. İngiltere öteden beri Avrupa ile her yıldızı barışmayan ada ekonomisi. Şimdi AET'den çıkmayı bile düşünmüyor. Kanada hem İngiltere ve hem, de ,Amerika'dan beter.

Ama Batı Almanya'nın başını çektiği Avrupa Kıta ülkeleri böyle mi? İsveç, İsviçre, Norveç ve Belçika —Hollanda, Lüksemburg da ekonomik durum ve sosyal refah hemen Batı Almanya'ya yakın gelişme içinde. İtalya, İspanya hatta biraz daha doğuya kayarsanız Avusturya hatta hatta Yunanistan gelişmelerini sürdürüyor. Kıt'a Avrupa'sında bocalayan tek ülke Portekiz (IMF vurgunu yemiş) ve birazda Danimarka.

Aslında kapitalist dünyanın ayakta kalma umudunu temsil ediyor Batı Avrupa ve Batı Avrupa endüstrisi Ortadoğu'nun Amerika'ya karşı gösterilerle dolup taşması, Afrika'nın birbiri ardına ulusal bağımsızlığını tam ,bağımsızlığa çeviren ekonomik hamlelere girişmesi, Güney Amerika'nın değilse bile Orta Amerika'nın gitgide uyduluğa karşı ayaklanmalarla faşist cuntaları devirmesi. Dünyanın görünüşü böyle... Bu görünüş karşısında durumun, ekonomik gücü gitgide gerileyen Birleşik Amerika'nın sosyalist bloka karşı dengeleme çalışmalarında ,Batı Avrupa'nın yardımı olmadan kesin bir tavır (davranış) almasında duraksaması sorununu doğuruyor. Batı Avrupa'yı yanına almadan bu tip jandarmalık, 1945'ten bu yana Birleşik Amerika'nın kendisinin gine kendisine verdiği bu görev başarılı olamaz. Birleşik Amerika'yı davranışsız ya da yarım davranış içinde bırakan etken işte bu. Batı Avrupa hiçde Amerikan dış politikası ,yörüngesine girme niyetinde değil. Almanya'da iktidarda bulunan Sosyal Demokrat Parti'nin yönetimini oluşturan Willy Brandt, Herbert Schmidt, H. Wehner ve Egon Bahr dörtlüsünde hiçde Amerikan uydusu olma niyeti yok. Batı Almanya doların düşmemesi için Mark'ın imdada çağırılacağını bildiğinden, Avrupa Para Birimi'ni (ECO) dolarını sürdü. Batı Alman Markı AET içinde dolarından çekilince, doların düşmesi, değer kaybı yeniden başladı. Kaderini Batı Almanya'ya bağlıyan iki büyük Avrupa ülkesinin bundan yakındığı yok. Ama kazığın ne denli büyük olduğunu anlayan İngiltere AET ile sürtüşme haline düştü. Japonya ve Amerika'da da mırıldanma, homurdanma başladı.

Dünya sosyalist hareketi için bu görünüş içinde yeni ufuklar, yeni yöneliş olanakları doğmuştur. Birleşik Amerika sermayesi, onun temsilcisi Amerikan Hükümeti, bu koşullar içinde Batı Almanya'nın mihveri sayılan Batı Almanya'yı yolundan çevirmeye çalışacak. Elindeki her Hristiyan Demokrat Parti'den, faşizan Bavyeralı Strauos'u Başbakan seçtirmek. Ne var ki, Batı Alman halkı barışçıl politikanın nimetlerini o derecede görüp, gönendiki Straues değil Hitler'in kafasında ki bir adam bile gelse onu Amerika'nın savaşçıl isteklerine razı edemez.

Önümüzdeki günlerde de dünya ekonomisi ve dış politikanın mihveri Batı Avrupa olacağa benzer. Onun için "Batı Avrupa'ya dikkat" diyoruz.

Batı Sahra'da mücadele sürüyor

AFRİKA BİRLİĞİ ÖRGÜT
SAHRA SORUNUNU G.RÜŞM
BİLİNDİĞİ GİBİ ESKİ Bİ
OLAN BATI SAHRA, FAS VE M
İŞGAL EDİLMİŞTİ. MORİTAN
ÇIKMASINDAN SONRA, KU
YÜRÜTEN POLİSARİO ÖRGÜ
İÇİNDE ALDIĞI DESTEK GİDE
AŞAĞIDA, POLİSARİO ÖRG
NUR—EL—DİN, ÖRGÜTÜNÜN
TARİHÇESİNİ VERDİ [illegible]TEN SO
MEL GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLIY
PFLD BULLETİN'İN KASI
GÖRÜŞMENİN TÜMÜNÜ YAY

Güçlü kurtuluş

SORU: Bazı Arap rejimleri Fas'la Mısır arasındaki ilişkilerin iyileşmesini Camp David'e karşı Arap dayanışmasını bölücü nitelikte değerlendiriyorlar. Siz bu konuda neler düşünüyorsunuz? Arap dayanışmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAP: Bunun Arap dayanışmasını bölmeye yönelik bir çaba olduğunu kabul ediyor ve bu perespektifin vurgulanacağını umut ediyoruz. Kral II Hasan'ın Kudüs'ün bağımsızlığı komitesi (bu yıl İslam konferansında kuruldu) nın Başkanı olması açısından, Fas monarşisi, Sedat'ın tecridine bir çare bulmak isteyenlerin en ön safında bulunuyor. Siyonizmi ve ABD'yi tatmin çabasıyla Fas rejimi daha fazla Amerikan silahı ve daha açık destek taleb ediyor ve Amerikalılara Camp David'e karşı çıkmadığını kanıtlamaya çabalıyor. Böylece milliyetçi Arap rejimlerini tehdit etmeye uğraşıyor: "Eğer Siz POLİSARİO' ya karşı bizi desteklemezseniz, biz de silahlar konusunda Sedat'a güvenmek zorunda kalırız." Bu, milliyetçi Arap rejimlerinin Sahra'daki duruma karşı çıkmalarını önlemeye yönelik bir çaba.

Eğer Arap dayanışması Batı ya da Doğu'da olsun Arap davalarını gerçekçilik temelinde ve aradaki ilişkileri görerek ele almazsa, o zaman Sahra'nın davasıyla ilgili temelinde ve aradaki ilişkileri görerek ele almazsa, o zaman Sahra'nın da ilgili hiçbir şey başaramaz. II. Hasan ve Sedat, Doğu'da ve Batı'da benzer bir rol oynayarak, bölgede emperyalizmin jandarmalığını yapıyorlar. Rolleri, Arap dünyasından taşıp, Afrika da bile, emperyalizmin kuklaları olarak yeteneklerini göstermek ve emperyalizmin kendilerine olan güvenini yükseltmek.

CEVAP: Çelişkinin başından b eri Sahra devrimine karşı olan gericilikle emperyalizm arasında bir ittifak vardı. Bu ittifak, Ispanya'nın halkımızın üç yıl süreli ayaklanması sonucu bölgeden çekilmek zorunda kalmasından sonra, Sahra'daki çıkarlarını sağlama bağlayacak bir yedek amaçladı.

Emperyalizm, aradığını Fas'ta ve Moritanya'dak Dada rejiminde buldu. İspanya, Fas ve Moritanya'yı Madrid anlaşmasını imzalayarak, devrimi bastırmak ve askeri olarak tasfiye etmek amacıyla, Sahra'yı bölmek ve halkını ezmeye zorladı. Emperyalist güçler bu projeyi gerçekleştirecek araçlar olarak Fas ve Moritanya'yı silahlandırma ve mali bakımdan destekleme sorumluluğunu üstlendiler.

Bize karşı kullanılan silahlar, Amerikan Fransız ve tüm emperyalist ülkelerin malıdır.

Savaşta Fransa'nın Jaguar uçaklarıyla yaptığı hava saldırısı bu bakımdan çok belirgindir. Fas'ı, Moritanya'nın çekildiği Sahra parçasını işgale kimin cesaretlendirdiği açıktır. Cesaretlendirenler, devrimin zaferini engellemek iste-

İspanyol

yen Fransız ve Amerikan emperyal
lantik kıyısında ve Arap dünyasını
da ilerici bir rejimin varlığı emper
bir tehlike doğurur. Gericilik, Fas'
ğı silahları finanse ederek ve Sahra
ezenlerle birleşerek bu çabaya dah

SORU: Camp David ve Lübnan ışığında Arap dünyasının durumu değerlendiriyorsunuz?

CEVAP: Orta doğudaki durum
rika'daki durumla ilişkili görüyor
araçlarla aynı mühendislerin ayn
İsimler değişse bile amaç tektir
saldırmak ve onların zafer kazan
mek. Camp David ve Sahra'nın işg
tamamıyla emperyalizmin planla
şından beri Camp David'e karş
bizim devrimimizi tasfiye etmeye
yış Filistin Direnişini ezmeye ça
dır.

Durum şimdi dahada zorlaş
emperyalizmin bölgedeki saldırı
maktadır. Ama Filistin direnişini
da emperyalist güçlere karşı koy
besine ve aldanmazlığına da
durumdan da muzaffer çıkacağı
Filistin Direnişiyle POLİSAR

Kredi almaya giden devrimci

DEMOKRAT
(Haber Merkezi)
T.H.A.)

İstanbul ve Antalya'da dün meydana gelen olaylarda dört kişi öldürüldü. Yurdun çeşitli yerlerindeki diğer olaylarda da üçü polis 8 kişi yaralandı.

İSTANBUL:

Beyazıt'taki bir bankadan Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun kendilerine gönderdiği parayı almak için giden devrimci bir öğrenci grubu faşistlerin silahlı saldırısına uğradı. Meydana gelen çatışma sonucu çevrede bulunan Güngör Kızılkaya ile Ünal İşler isimli yurttaşlar öldü

Dün saat 15.00'te faşistlerin ablukası altında bulunan Beyazıt'taki Marmara Kıraathanesi'nin yakınında bulunan bir grup devrimci öğrenci aylıklarını almak için bankaya gittiler. Öğ
bankadan çıkarke
bir faşist grubun
na uğradılar.

Çıkan çatışma
sında olay yerind
nan şoför Güngö
kaya ile işçi Ü
tabanca ile v
öldü, Mehmet D
Orhan Aydın ad
taşlar da yaraland

Olay yerine
grupların dağılm
sonra gelen güve
revlileri bir kişi
tına aldılar.

Mekke'deki saldırıyı Cumhuriyetçi partizanların yaptığı öne sürüldü

—DIŞ HABERLER SERVİSİ—

Beyrut'a sığınmış Arap muhaliflerinden Nasır El Said, Reuter ajansına yaptığı açıklamada, Mescüt-Ül-Haram Camiine yapılan saldırıyı, cumhuriyetçilerin düzenlediğini öne sürdü.

Nasır El Said, saldırganların, bu eylemleriyle "yöneticilerin yozlaşmasını ve krallıkta süregelen baskıyı teşhir etmek; halkı isyana çağırarak varolan rejimi yok etmek ve yerine bir Arabistan Cumhuriyet kurmak" amacını güttüklerini iddia etti.

Nasır El Said, ayrıca, Mekke operasyonunu sürdüren Krallık askerlerinin İsrail ve A.B.D ajanlarından başka bir nitelikleri olmadığını ve bu vahşetin tüm dünya kamuoyu tarafından lanetlenmesi gerektiğini belirtti.

DÜN (5 ARALIK) BATI
ÜZERE TOPLANDI.
İSPANYOL SÖMÜRGESİ
RİTANYA TARAFINDAN,
'NIN BATI SAHRA'DAN
TULUŞ MÜCADELESİNİ
NÜN, AFRİKA BİRLİĞİ
EK ARTIYOR.
TÜ YÖNETİCİLERİNDEN
ERDİĞİ MÜCADELENİN
RA, POLİSARİO'NUN TE-
1979 SAYISINDA ÇIKAN
LIYORUZ'

Sahra'nın bağımsızlığı için mücadele eden Polisario militanları

örgütü: POLİSARİO

...ra"sında bağımsızlık ilânı (1975)

dir. At- / sınırın- / m için, / llandı / şkişinde / yor. / olanlar, / sıl de- / zey Af- / Bu, aynı / alarıdır. / güçlere / nı önle- / olitikası / Biz ba- / çünkü / an anla- / la aynı- / çünkü / rek art- / yıllar- / i tecrü- / rak bu / yoruz. / asında,

toplantılar ve ortak tavırlar söz konusudur. Filistin devriminin birçok örgütüyle ilişkilerimiz güçleniyor. Hala da, bu ilişkiyi daha ileriye götürmeye çalışıyoruz.

SORU': Çelişkilerin yoğ nlaşması ve Polisario'nun poljtik faaliyetleri ışığında, siyasal ve askeri olarak Sahra'daki durumu nasıl görüyorsunuz?

CEVAP: Hareketimiz, İspanyol sömürgeciliğine karşı başladığı için, Sahra halkının POLİSARİO öncülüğündeki mücadelesi bir kopuklukla karşılaştı. Fas'ın işgalinden sonra, 15 Kasım 1975'te imzalanan, ve Sahra'yı Fas'la Moritanya arasında bölen Madrit anlaşmasına dayanaka, bu iki rejim, Sahra sorununu tasfiye etmeye çalıştılar. Sorunu, genel olarak Fas monarşisine ve Moritanya rejimine özgü bir konuma indirgemeye çaba gösterdiler. Uluslararası örgütler bile, konuyla ilgilenmediler.

Ama Sahra sorunu, 1966'dan beri Birleşmiş Milletler'de ve kuruluşundan bu yana da Afrika Birliği Hareketinde ve Bağımsızlar Konferansında ele alınmaktadır. Tüm bu örgütler, Sahra halkının BM gözetimi altında, bir halk oylamasıyla kendi kaderini tayin ve bağımsızlık hakkını vurgulamışlardır. Fas monarşisı, sorunun Cezayir'le Fas arasında birçelişki olarak ele alınması yolunda bu uluslararası gelişimleri etkileyemedi. Sözkonusu örgütler durumlarını sağlamlaştırdılar Fas'la Moritanya'nın Sahra'yı işgalini lanetlediler. Bizim davamız, B.M.'le A.B.Ö.'nün kararlarında sömürgeciliğin kaldırılması başlığı alaltında maddeleşmiştir. Buna karşılık Fas'ın politikası, İspanyol sömürgeçiliğinin yerini alan bir yenisömürgecilikle açıklanabilir

Silahlı mücadelemizden ve Sahra Halk ordusunun süregelen kahramanca saldırılarından dolayı da durumumuzu koruyabildik. Böylece de uluslararası düzeyde sesimizi duyurabildik. Sahra Halk Cumhuriyetinin daha geniş bir şekilde resmen tanındığını (Şu anda 34 ülke S.H.C.'nı tanıyor) ve dünyadaki ilerici partiler ya da güçler tarafından daha fazla desteklendiğni görüyoruz.

Fas'ın en yakın ortakları bile geri çekildiler. Moritanya Madrid anlaşmasından ve savaştan çekilip Sahra bölgesinin birliğini tanıdı. Moritanya'nın Fas'a ihaneti Sahra halkına karşı savaşanlar için bir geri adım oldu, çünkü Fas Sahra'daki işgalinde ve bu bölgeye yönelik iddialarında desteksiz ve yalnız kaldı.

Mücadelemiz yeni bir sürece girdi, artık hafif operasyonlardan, yalnızca Sahra' da değil, Fas'ın içine kadar ses verebilendaha önemlilerine geçtik. Çabuk bir zafer beklemiyoruz, zaferimizin ilk ışıklarını ancak şimdi görebiliyoruz.

SORU' Kuzey Afrika'da Suudi Arabistan'ın faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAP: Arabulma yolundaki Suudi Arabistan'ın çabaları da başarısızlıkla sonuçlandı. Çünkü sorunla ilgili entemel örgüt, (Sahra halkınınmücadelesinin lideri POLİSARİO) gözardı edilemekteydi. Bazı arabulcular, çelişkiyi Cezayir'le bir sınır çatışması olarak gösteren Fas monarşisinin görüşünü benimsiyorlar.- Sorunun kökenine inmeyen,sorunu çatışması olarak gösteren Fas monarşisinin görüşünü benimsiyorlar. Sorununkökenine inmeyen, sorunu sömürgeciliğin tasfiye ve işgali olarak, Fas rejimiyle POLİSARİO önderliğindeki Sahra halkıarasında bir çelişki olarak,saldıran ve saldırılanarasındaki bir çelişki olarak görmeyenher arabulma çabası başarısızkalacaktır. Eğer arabulma çabası uluslararası planda ele alındığı gibi, Sahra halkının gaspedilmez hakları temelinden başlamazsa, başarısız olacaktır. Herne olursa olsun, bir çözüm bulmak isteyenlerin Moritanya'nın durumun durumun ve geçirdiği aşamaları bir örnek olarak ele alacağını ve Fas'ı doğrudan POLİSARİO ile ilişkiye geçip Moritanya'nın cepheyle yaptığı gibi bir barış anlaşmasına varmaya zorlayacağını umuyoruz.s, nra, Varlık Yayınevi bunları 1969'da, bir araya toplayarak, Şiirler adıyla bastı,

Öğretmen atamalarını yapacak komisyonun başkanlığına MHP eğilimli Ayvaz Gökdemir getirildi

DEMOKRAT
(HABER MERKEZİ)

ANKA

Demirel hükümetinin göreve başlamasıyla birlikte devlet kadrolarında başlatılan görevden almalar dün de sürdü. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Genel Müdürü İsmet Uluğ Solak telgraf emriyle görevden alınırken, Milli Eğitim Bakanlığı'nda da büyük çapta değişiklikler yapılacağı öğrenildi. Bu arada görevden alınan TARİŞ eski Genel Müdürü Erdinç Gönenç'in yasal haklarının ödenmemesi yolunda Ticaret Bakanlığı ilgililere teleksle emir verdi...

SOLAK GÖREVDEN ALINDI

Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Genel Müdürü İsmet Uluğ Solak, dün telgrafla görevinden alındı. Solak'ın yerine vekaleten eski Genel Müdür İsmail Minareci atandı.

Solak bir süre önce Ticaret Bakanı tarafından görüşme yapmak üzere Ankara'ya çağırılmış, ancak kendisi ile görüşme yapılmamıştı. "Toplu sözleşmeye ek protokol yapmakla bakanlığı mali külfet altına soktuğu" gerekçesiyle görevden alınan İsmet Solak ile birlikte seçimle gelen yönetim kurulu da görevden alınarak yerlerine tayin ile atama yapıldı.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI'NDAKİ ATAMALAR

Milli Eğitim Bakanlığı'nda bu hafta sonunda büyük çapta değişiklikler yapılacağı öğrenildi. Edinilen bilgilere göre Bakanlık Müşaviri Metin Taştanoğlu Hukuk Müşavirliği'ne Ticaret Turizm ve Öğretim eski Genel Müdürü Necip Demir de bu göreve vekaleten atandılar.

Öte yandan Milli Eğitim Bakanlığı'nda atama ve yer değiştirmelerle ilgili olarak kurulan komisyonun başına MHP eğilimli olduğu bildirilen Ayvaz Gökdemir ile Eyüp Topçu getirildiler. MHP eğilimli kişilerin Necdet Uğur döneminde göreve getirilen şube müdürlerini tehdit ettikleri de öne sürülmektedir.

GÖNENÇ'İN YASAL HAKLARI ÖDENMİYOR

Görevden alınan TARİŞ eski Genel Müdürü Erdinç Gönenç'in iş yasasından doğan haklarının ödenmemesi için Ticaret Bakanlığı ilgililere emir verdi. Ödeme yapılmaması konusundaki Ticaret Bakanlığı emrinde herhangi bir gerekçe gösterilmedi.

GÖREVDEN ALINAN VALİLER GÜÇ DURUMDA

Demirel hükümetince gerçekleştirilen ve son yılların en büyük "Vali operasyonu" olarak nitelendirilen atama kararları sonucu görevden alınan valilerin güç durumda kaldıkları bildirildi. Görevden alındıklarını radyo ve televizyondan öğrenen ve ertesi gün telsiz emriyle görevlerini devretmeleri istenen valilerin, yol parası, taşıma ücreti ve ev bulma gibi sorunlarla karşı karşıya bulunduğu öğrenildi.

İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Durmuş Yalçın, görev yerleri değiştirilen valilere ek bir ödeme yapılmayacağını bildirerek, "Harcırahlar yasa ile belirlenmiştir. Bunlar sorun olamaz. Vali çantasını alır gider" dedi.

TÜM KADROLAR DEĞİŞİYOR

Demirel hükümetinin göreve başlamasından sonra devlet kadrolarında başlatılan görevden almaların sürdürüleceği ve Ecevit hükümeti döneminde görev yapan üst düzey yöneticilerinin tamamen değiştirileceği öğrenildi.

Bilindiği Başbakan Demirel, hükümetin güvenoyu almasından sonra yönetim kadrolarına kendi elemanlarını getireceğini söylemiş ve bu konuda hızlı bir uygulama içine girilmişti.

SIKIYÖNETİM KOMUTANLARI DEĞİŞMİYOR

Önceki gün Sıkıyönetim Komutanları ile bir toplantı yapan Başbakan Süleyman Demirel, Sıkıyönetim Komutanları arasında herhangi bir değişiklik yapılmayacağını bildirdi.

RESMİ GAZETEDE YAYINLANDI

Öte yandan bir süre önce görevinden alınan Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Bilsay Kuruç'un Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeki görevine dönmesine ve Başbakanlık Başmüşavirliği'ne Ahmet Durakoğlu'nun atanmasına ilişkin kararnameler Resmi Gazete'de yayınlandı. Resmi Gazete'de yayınlanan kararnamelerde, Emniyet Genel Müdürlüğü'ne Merkez Valilerinden Rafettin Küçüktiryaki'nin, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Başmüşavirliği'ne Ferit Kenan Tüzün'ün, İmar ve İskan Bakanlığı Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü'ne İbrahim Akın'ın Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü'ne Sedat Bayer'in, Başbakanlık Müsteşarlığı'na Turgut Özal'ın atandığı bildirildi.

TÜM—DER MEMUR KIYIMI YAPILIYOR

Devlet dairelerindeki memur kıyımıyla ilgili olarak bir açıklama yapan TÜM—DER Ankara Şube Başkanı Musa Aydın, "Faşist canileri işe almak için memur kıyımı yapılıyor" dedi.

Numune Hastanesi'nde baskıları protesto amacıyla geçtiğimiz günlerde memurların başlattığı direnişin güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi ile önlenmesi üzerine, Trafik Hastahanesi Dr. Sami Ulus Hastahanesi ve Senatoryum çalışanlarının harekete geçtiklerini belirten Aydın, kendilerini kanun savunucusu olarak ilan edenlerin faşist cinayet ve saldırılara karşı suskunlukları ile faşistlere güç verdiklerini ve onların hareketlerini onayladıklarını söyledi.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda POL—BİR'li polislerin memurlara kasıtlı olarak saldırdıklarını ve Emekli Sandığında faşistlerin memurları tahrik etmek için çeşitli sataşmalarda bulunduklarını bildiren TÜM—DER Şube Başkanı Musa Aydın, açıklamasını şöyle sürdürdü.

"Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda POL—BİR'li faşistler, memurlara kasıtlı olarak saldırmış ve bunun üzerine kendini savunan personelin yanısıra 10'un üzerinde kişi de göz altına alınmıştır. Ayrıca bu saldırganların hareketi sonucu karakola götürülen memurlara ağır hakaretlerde bulunulmuştur. Bu olaylarda faşist memurların hazırladıkları listelere göre memurların polisçe alınmaları oldukça anlamlıdır.

Yine Emekli Sandığı'nda faşistlerin ilerici demokrat memurlara sataşmaları, tahrik etmeleri sonucu çıkan olayda 15'in üzerinde memur karakola sevkedilmiştir. Yine faşist memurların verdiği liste uyarınca birçok memur aranmaya başlanmıştır. Aynı olaylar İmar İskan Bakanlığında da tertiplenmiş, bakanlıkta çalışan memurlardan bir kişi gözaltına alınmıştır.

"FAŞİST ÖRGÜTLENME HIZLANDIRILIYOR"

Bütün bu olayların, açıkça devlet dairelerinde faşist örgütlenmenin hızlandırıldığının birer kanıtı olduğunu kaydeden Aydın, "POL—BİR: ÜGD ve ülkücü memurların bu saldırıların düzenlenmesinde rol oynadıkları gün gibi ortadadır" demiştir.

Tüm memurları, öğretmenleri, işçileri emekçi halkımızı yıldırmaya yönelik baskı ve tertipleri boşa çıkartmaya çağıran Aydın, açıklamasının sonunda şu görüşlere yer vermiştir.

"Daha dün Demirel'le oturup uzun uzadıya görüş sunan Ülkü-Bir gibi faşizmin açık destekçilerinin ve faşistlerin kimden cüret aldığı gözden kaçmayacak kadar açıktır. Memurların kadrolarını boşaltarak devlet dairelerini faşistleştirmek için çare arayanların bu politikalarını hayata geçirmeleri faşist odaklarla işbirliği içinde sürdürülmektedir" demiştir.

politika ciddi bir iştir!

CHP nasıl kurtulur.?

Asiye vardı bir zamanlar. Toplumca Asiye'nin nasıl kurtulacağını konuşurdüşünür dururduk Herkes Vasıf Öngören'in bu oyununu sey seyrettikten sonra Asiye'ye bir kurtuluş yolu arar herkes Asiye'yi kurtarmağa cabalardı. Asiye'nin kurtulma yolu yöntemibir türlü bulunamazdı. Ve yeni yeni Aisey fedaileri Vasıf'ın oyununa koşar, bugüne kadar Asiye'yi kurtaramayanların dışında Asiye'ye bir çıkar yol aramanın çabasına onlarda girerlerdi.

Sonunda ne olduydu?

Sonunda toplum Asiye'yi kurtarmaktan vazgeçmişti.

ALİ TOPUZ

Şimdi buraya bir nokta koyalım varalım CHP ye.

Bu kez Asiye'yi kurtaramayanların yeni uğraşı CHP. ortalıkta yeni yeni kurtarıcılar. Hepsininde tek çabası CHP nasıl kurtulur?.. Bir Bir partiki Genel Başkanından Kızılcakcak İlçe Başkanına kadartümü CHP yi kurtarmaya çalışıyor.

Örneğin Bülent Bey' e göre CHP nin kuruluşu için CHP de bir güzel temizlik gerek. Örneğin Ali Topuzxdan Baykal'a, Turan Güneş'ten Süleyman Genç'e kadar sıkı bir temizlik. Genel Başkana vefalı olmayan, Rahşan hanıma ıcakbakmayan herkes bu temizlikten nasibini almalı parti tam bir dikensiz gülbahçesine çevrilmelidir. Zaten Bülent Ecevit'in politik yaşamına baktınız mı göreceksiniz ki Ecevit temizlik sever bir politikacı. Politikaya "Namza-göre şerbet vermemek " öğüdü ile gelmiş ve İsmet Paşa Dergahında Genel Sekreterliğe yükselmiş profesör Turan Teyzioğlu'nu temizlemekle başlayan Ecevit daha sonra Askıda paltosunu görse ürktüğü korktuğu "Genel Başkani İsmet Paşayı temizlemiş koltuğa oturmuş.

Sonra İsmet Paşayı temizlemekte tüm stratejiyj oluşturan ve yöneten rahmetli Kırıkoğlu'nu temizleyip kenara atmış. Ve bu temizlikdaha sonra anneannelerimizin ünlü bahar temizliği gibi her iki yılda bir kadrolar süprülmeğe balamış. Ali Topuz gitsin Orhan Eyüboğlu gitsin, Güneş gitsin. Dolakay gitsin, İsvan gitsin, Ülman' ı gözüm görmesin, Baykal mümkünü yok olmaz. Süleymancıları parti içinde tırmandırmayın. Üstünel'i seçtirmeyin. Ve iki yılda bir Ecevit budamışta budamış.

Ama ne verimli bir ağaç ki şu CHP budadıkça yeniden budamak gerekiyor. Ve bu ağaç giderek artık dalbudak eksikliğini kapamaktan meyva vermeğe vakit bulamaz oluyor.

Neyse efendim uzatmıyalım sözü getirelim CHP nasıl kurtulur

68'nci vilayete sizi düşünüyorlar

Vali atamaları ençok AP'li parlamenterler için düş kırıklığı yarattı. Hiç birinin isteği oluşturulamamıştı.

Milletvekilleri valilik bekleyenlere sözler vermişler ama sonunda da mahçup olmuşlardı.

Bunlardan doğulu bir milletvekili ile ataması oluşmamış bir vali arasında ilginç konuşma geçti.

—Sizin atama işlemi olmadı mı?

Olacak olacak.

—Ama beyefendi tüm illerin valisi birden değiştirildi.

—Acele etmeyiniz 68.inci vilayete beyefendi sizi düşünüyorlar.

....

—Hangi 68.inci vilayet mi?

—Efendim lütfen 68.inci vilayeti de bize bırakınız. Bizimde bir bildiğimiz var.

Yağlar eğer buzdolaplarına istif edilmeseydi

Ticaret Bakanı Halil Başol yağ sorununa bir muhalefet üyesi olarak değilde iktidar sorumlusu olarak eğilince işler biraz karıştı.

Yağ üreticilerin istediği fiyat zammı yüzde ikiyüz civarındaydı. Hükümet yüzde yüzden fazla zam yapmanın gerekçesini bulamıyordu. Yağ darlığı ve buna ekli olarak ta yağ karaborsası sürüyordu. Hükümet alelacele kendi görüşünü uygulamaya koydu ve Halil Başol'a da bunu basın yoluyla kamu oyuna açıklamak düştü.

Basın toplantısında HAlil Başol'u basın mensupları sıkıştırıyorladı. Başol bir ara kızdı ve "Buzdolapları evlerde ağzına kadar yağ dolu yakında bu yağlar bozulup atılacak" dedi.

Başol bir taşla iki kuş vurmuş hem yağ bolluğunu üstü örtülüde olsa açıklamış, hemde Türkiye'de yağ sıkıntısı olmadığı nı vurgulamak istemişti.

Toplantı sonunda AP li bir basın danışmanı Sayın Bakana hatırlattı ki

—Aman beyefendi buzdolabına yağ istif edenler aslında bize çalıştılar onlar olmasaydı biz.iktidara nasıl gelecektik ki?

Git dediğimiz gitmiyor Kal dediğimiz kalmıyor

Hükümet yoğun bir kadrolaşma sancısı içinde.

Git denilenlerin çoğu gitmemek için çalmadık kapı bırakmıyor.

Bu arada hükümetin "Kal" dediği bazı genel müdürler de kalmamak için direniyor. Bunların başında da Basın Yayın Genel Müdürü Orhan Koloğlu geliyor.

Bakan Barlas Küntay, Koloğlu kalsın diye pek çok çareye başvurmuş. Bu arada Papa'nın gelişi sırasında tüm protokolün yönetimini kendisine bağlamıştı. Bakan, Papa gidince kendisine ozel bir takdirname hazırladı. Ama Orhan Koloğlu istfada kararlı olduğunu bakana iletti.

Küntay bu ısrar karşısında şunları söyledi:

''Git dediğimiz gitmiyor

Kal dediğimiz kalmıyor.

Bu nasıl iş? ''.

öğrenciler silahlı saldırıya uğradı halktan 2 kişi öldürüldü

Öte yandan Cerrahpaşa Caddesi'nde 6 kişilik bir grubun saldırısına uğrayan İlhan Sarı adlı öğrenci yaralandı.

ANTALYA: Kaş ilçesine bağlı Yeşilköy'de siyasi tartışma nedeniyle çıkan olayda sağ görüşlü olduğu bildirilen İsmet Demirhan öldü. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

Karayolları 13.üncü Bölge Müdürü Zeki Bakır, görevine geldiği sırada MC döneminde bekçi olarak göreve alınan İmam Yıldızer'in silahlı saldırısına uğrayarak olay yerinde öldü.

Zeki Bakır'ın yanında bulunan Karayolları eski Genel Müdürü Şevket Çelikkanat'ta ağır yaralı olarak Sosyal Sigortalar Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Yetkililer olaydan sonra kaçan sanığın yakalanması için seri operasyonlara girişildiğini bildirdi:

DİYARBAKIR: Elazığ'da üç gün önce saldırıya uğrayan İnşaat Mühendisi Bekir Kulaksız, tedavi gördüğü hastanede kurtarılamayarak dün sabah öldü. Bekir Kulaksız'ın ölümü üzerine İnşaat Mühendisleri Odası tarafından yapılan açıklamada olay kınandı.

Kıbrıs Caddesi üzerinde de dün sabah silahlı üç kişi iki sivil polisi yaylım ateşine tutarak ağır yaraladılar. Emniyet Müdürlüğü birinci şubede görevli bulunan Rıza Karakoç ile Ali Barlı, Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar.

KONYA: Kulu ilçesine bağlı Kuşça köyünde göndere çekili Türk bayrağı indirilerek yırtıldı. Olay köyde büyük tepkiye neden oldu. Olayla ilgili olarak iki kişi gözaltına alındı.

MANİSA: Salihli Lisesi'ne konulan patlayıcı maddeyi etkisiz duruma getirmek isteyen polis memuru Hasan Temel, ile yanında bulunan Hanife Efe adlı öğrenci yaralandılar. Olayın duyurulması üzerine ilçede bir grup TÖB—DER lokali basılarak içeride bulunan eşyaları tahrip ettiler.

Ankara Belediyesi'nin okullarda dağıtımı yasaklanan çocuk kitaplarını TÖB-DER dağıtabileceğini açıkladı

DEMOKRAT
(Haber Merkezi)

TÖB—DER yetkilileri, Milli Eğitim Bakanı'nın, Ankara Belediyesi'nin okullara parasız dağıtacağı 1 milyon kitaba yasak koymasını "aklın ve mantığın almayacağı bir olay" olarak nitleyerek, bu kitapları bizzat TÖB—DER üyelerinin dağıtmaya hazır olduğunu açıkladılar.

Konuya ilişkin olarak dün bir açıklama yapan TÖB—DER yetkilileri böylesi uygulamalara geçmişte olduğu gibi bugün de teslim olmayacaklarını belirttiler.

Arabalar beş kuruşa

SABAHATTİN ALİ SAİT FAİK
ORHAN KEMAL YAŞAR KEMAL
FÜRUZAN/SELÇUK DEMİREL

Yandaki resimde Milli Eğitim Bakanlığının okullarda dağıtımını yasakladığı kitaplardan birinin kapağı görülüyor.

Sabahattin Ali Sait Faik Orhan Kemal Füruzan Nazım Hikmet gibi yazarların yapıtlarının yeralması Milli Eğitim Bakanlığını yasaklama kararına yolaçtı

BİR SAYGI DÜNYASINDA ÇOCUKLUK

Çağımızın belirgin niteliklerinden birisi çocuğa ve çocuğun yetiştirilmesine gösterilen hemen hemen evrensel boyuttaki ilgidir. Kuşkusuz, Ellen Key'in, yüzyılımızı çocukların yüzyılı olarak tanımlamasının nedeni de budur. Bu tanımın geçerliliği, "İnsanlık, çocuklara verebileceğimizin en iyisini vermekle yükümlüdür" diyen Birleşmiş Milletler Bildirisiyle de kanıtlanmaktadır. Şimdi de 1979 yılı UNESCO tarafından Uluslararası Çocuk Yılı olarak ilan edilmiş bulunmaktadır.

Çocukluğun insanlık tarihinde bir toplumsal kategori olarak sayılması yakın geçmişte gerçekleşmiştir. Yüzyıllar boyunca, çocuk yaşama "doğal" çevresi içinde, yani büyüklerin arasında hazırlanmış, yetişkinlerin toplumdaki yerlerine bağlı ayrıcalıkları ve yükümlülükleri paylaşmıştır. Bu durumda çocuk ya oynamak ve eğlenmek hakkına sahip olmuş, ya da ufak yaşta çalışmak yükümlülüğüne girmiştir. Zaman zaman bir ayrıcalık niteliği taşıyan öğrenmek, eğitim görmek, çocuğun görevi ve yükümlülüğü sayılmıştır. Hepsinin ötesinde de, yetişkinlerin dünya görüşlerini istemlerini ve değer ölçülerini kabul etmek çocuğun ödevi olarak görülmüştür. Çocuklar gelecek için, "yetişkinlik dönemi" için yetiştirildiklerinden, çocukluk yılları çoğunlukla bir geçiş dönemi olarak yorumlanmış ve önemsenmemiştir.

Ancak 19. yüzyılın sonlarına doğru, Yeni Eğitim denilen akımın temsilcileri, çocukluk dönemi ile insan yaşamının bağımsız bir evresi olarak ilgilenmeye başlamışlardır. Ne var ki, değer yönünden çocuk yaşamının yetişkinlerin yaşamına eşit olduğunu kabul etmek, yetişkinlerle çocuklar arasındaki ilişkileri belirlemeye yeterli olmuyor. Eşyanın doğası gereği, yetişkinler toplumda söz sahibidirler ve bir çeşit koruyuculuk, eğiscilik görevi üstlenir Çocukların yazgısı yetişkinlerin elindedir. Her konuda en yetkili durumda olanlar yetişkinlerdir, herşey onların iyi niyetine ve çocuğun dünyası konusundaki bilgilerine bağlıdır. Çocuğun yetişkinlerle ilinti kurmak ve onların dünyasını öğrenmek istemesi doğaldır.

Yetişkinler de bu konuda aynı tutuma girebilseler, ortaya uyumlu bir düzen çıkabilir. Ne var ki, yetişkinlerin kendi çocukluk dönemlerini anımsamaları, yeni kuşakları tanımalarına, onlar hakkında bilgi sahibi olmalarına yetmez. Yetişkinlerin kendileri için tamamen yeni durumlara ayak uydurabilmeyi öğrenmeleri gerekir ki, buda söylendiği kadar kolay bir iş değildir. Önemli olan, çok değişik deneyimlerden gelen ve birbirinden tamamen farklı kişiler arasında bağlantı kurabilecek bir ortak çerçeve oluşturabilmektir. Korczak şöyle demektedir: "Çocuk bir yabancıdır, sizin konuştuğunuz dili bilmez, gideceği yolları sokakları tanımaz, yasaları, gelenekleri bilmez."

Bu durumda yetişkinlerin çocuğa yardımcı olması gerekir. Ama sadece öğreterek değil. Yetişkinler, çocuğun "yabancılığına" saygı göstererek ona yardımcı olmalıdır. Korczak, "Çocuğun Saygı Görme Hakkı" adlı yapıtında şöyle diyor: "Çocuğun bilgisizliğine saygı gösterin Öğrenmek çabasına saygı gösterin. Başarısızlığına ve göz yaşlarına saygı duyun. Çocuğun sahip olduğu şeylere saygı gösterin."

Korczak, çocuklara karşı yükümlülüklerini ihmal eden yetişkinlere çatıyor. Naif ve ütopik görünse de, bir öğretmenin ve ozanın coşkusunu taşıyan satırlarında yetişkinlere şöyle sesleniyor: "Çocuğa duyduğumuz sonsuz sevgi ve şefkat masalını bir yana bırakıp, çocuğun haklarının neler olduğunu kendimize sormamız gerekir. Çocuklar ve gençler, insanlığın üçte birini oluşturmaktadır. Çocukluk, yaşamın üçte biri demektir. Bu nedenle, yeryüzündeki tüm zenginliklerin üçte biri çocukların olmalıdır. onlara bahşedilmiş bir lütuf değil, yasal haktır."

Korczak, Yeni Eğitimin ideallerine ve aktif öğretim kavramına uygun olarak, öğrencilerine, kendi çabalarıyla kendi gerçeklerini bulmaları gerektiğini öğretmiştir. Her kuşak, dünyaya karşı tavrını kendisi belirler. Korczak, başında bulunduğu Yetimler Yurdundan ayrılan çocuklara, bu görüşü şöyle anlatıyor:

"Size Tanrı şudur demiyoruz, çünkü Tanrıyı kendi ruhunuzda ve kendi çabanızla aramanız gerekir. Sizlere bir ana vatan göstermiyoruz, çünkü anavatanı kendi yüreğiniz ve kafanızda bulmanız gerekir. Sizlere insan sevgisini hazır sunmuyoruz, çünkü bağışlama olmadan sevgi olamaz ve bağışlamak da herkesin kendi başına üstlenmesi gereken bir caba ve yüktür. Sizlere sadece bir tek şey sunuyoruz: Henüz var olmayan ama bir gün var olacak daha iyi bir yaşamı, gerçeğin ve adaletin egemen olduğu bir yaşamı istemenizi, onu elde etmek için çaba göstermenizi öğretiyoruz.

Bu sözler her ne kadar bir başka tarihsel ve toplumsal ortamda söylenmişse de, çocuğun kendi dünya görüşünü geliştirmedeki etkin rolünü belirlemesi açısından yine önemini korumaktadır.

İlkel kültürler üzerinde inceleme yapan antropologlar da aynı tür sorunlarla karşı karşıya gelirler. Ünlü öğretmen ve eğitimci Janusz Korczak'ın çocuğu "yabancı"ya benzetmesi yerinde bir tanımdır.

Yeni Eğitim akımını benimseyen öğretmenlerin çabaları, yetişkinlerin çocuğa karşı tutumunda belirli değişiklikler sağladı. Çocuklar için sanat konusunda, sanat yoluyla eğitim kuramı ve estetik değerlendirme kuramı yer alır. Gelecekteki insanın homo aestheticus olacağını önceden sezen kişi Friedrich Engels olmuştur. Herbert Reed pedegojinin gerekliliği dokrinini geliştirmiştir. Reed'e göre sanat, insanlar arası ilişkideki bir insancıl anlatım biçimidir, Reed'in görüşü sanat yoluyla eğitimin amacını, insanın iç dengesini kurmak olarak belirler. İç denge insanın uyumlu gelişimi yönünden çok önemlidir. Buna bağlı olarak da, çocuğun gelişimi açısından önem taşır.

Bu nedenle, çocuklar için yapılan tiyatro sanatının amacı, yetişkin sanatçılarla çocuklar arasında duygusal düzeyde bir ilişkinin kurulmasına zemin hazırlamak olmalıdır. Böyle bir ortam, yetişkinlerin dünyası ile çocukların öğrenme tutkusu arasında bir karşılık kurmaya yarayacaktır. Şimdi geleim soruna: Pratik yaşam bu varsayımı doğruluyor mu, doğrulamıyor mu? Cevabımız hayır olacaktır. "Çocuklar için tiyatro" adı bile bu ortamın kendine özgü, değişik yapısını ortaya koyar.

"Çocuklar için tiyatro!" Ne kadar araştırırsak araştıralım, sanatın hiçbir sınıflandırmasında böyle bir kategoriyle karşılaşmayız. Sanatların niteliğini, doğal yapısını, anlatım biçimlerini sistemler belirler. Sanatlar kullanıldıkları malzemeye göre, yani varlıklarının temel yapılarına, kurgularına, bu yapının çeşitli düzeylerine göre sınıflandırılır. Sanat, sunulacağı seyirci, dinleyici, izleyici kitlelerine göre kategorilere ayrılmaz. Oysa son yüzyıl boyunca sonuna bir "için" getirilen sanat tanımı yaygınlaşmıştır. Kırsal kesimde yaşayanlar için, proletarya için, silahlı kuvvetler için, vb. özel bir sanat görüşünün ortaya çıkması 19. yüzyılın başlarına kadar gider. Tiyatro sözcüğü bir seyirci, bir izleyici kitlesi ile bağlantıyı zaten içerir. O zaman "için" tiyatro sözü ayrıcalıklı bir durumu vurgulamış olur. "İçin" tiyatroların kökeni ve varlığı, toplumsal ve çoğunlukla da siyasal zorunluluklardan kaynaklanır.

Sahne sanatlarının seyircilere göre sınıflandırılması, bu seyirciler üzerinde söz sahibi olanlar tarafından savunulur. Bu kişiler de toplumda lider olarak sivrilenler, askeri yöneticiler, ana babalar ve öğretmenlerdir. Bu sonuncuların söz sahibi olduğu tek alan çocuklar ve gençlerdir. Bunlar, çocuklar için didaktik bir sanat programı ileri sürerler ve sanatın özerkliği pahasına da olsa, sanatı amaçlara bağımlı kılmak isterler. Sanatın çocuğun algılama yeteneğine göre uyarlanmasını da önerirler.

"Tırpan" Polonya ve Çekoslovakya'da sergilenecek

Şehir Tiyatroları Fatih bölümünde sahneye konan Fakir Baykurt'un Tırpan adlı oyunu, 1980 yılında Çekoslovakya ve Polonya turnesine çıkacak.

Bu konuda bilgisine başvurduğumuz Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Hayati Asılyazıcı, davetin Çekoslovakya ve Polonya'dan geldiğini belirtti.

İstanbul Şehir Tiyatroları'nda 2. tur oyunları başladı

İstanbul Şehir Tiyatrolarında 2. tur oyunları sergilenmeye başlandı.

Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Hayati Asılyazıcı'dan alınan bilgiye göre cesitli bölgelerde ve Gezici Tiyatro'da da oyunlar sergilenecektir.

HARBİYE—MUHSİN ERTUĞRUL TİYATROSU

Tiyatroda ilk olarak Bertold Brecht'in yazdığı orijinal ismi "Üç Kuruşluk Opera" olan ve Engin Noyan'ın Almanca'dan Türkçe'ye uyarladığı "Beş Para Etmez Oyun" adıyla sergilenecektir.

Bir grup çalışması sonucu hazırlanan oyunu Engin Noyan, Mustafa Alabora, Erdal Özyağcılar sahneye uyarladılar.

Oyunun orijinal müziği Kurt Waylin'a, yerli yapımın müziği ise Semih Fırıncıoğluna ait.

Beş Para etmez Oyunu'nun dekor ve kostümlerini Metin Deniz hazırladı.

Brecht'in sosyal bir taşlamayı içeren oyununda Amerikan sanayi toplumu ve mafyasının yeraltı çalışmaları sergilenmektedir. Beş Para Etmez Oyun Türkiye'ye uyarlanarak sahnelendi.

Aynı tiyatroda ikinci olarak Tennesse Williams'ın "Gençliğin Tatlı Sesi" 26 Aralık'ta sergilenecek, Güncay Gürün, Ergün Sav'ın ortak çalışmasıyla Türkçe'ye çevrilen oyunu sahneye Haldun Dormen koydu, Osman Şengezer dekor ve kostümlerini hazırladı.

Psikolojik bir niteliği olan oyun genç ve güzel bir kadının bunalımlarının yarattığı sorunlarını içeriyor.

TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ

Tepebaşı Deneme Sahnesinde 2. turda sergilenecek olan Peter valuş''un "Saloz'un Maval'ı" oyununu Can Yücel Türkçeye çevirdi.

Emperyalizmin az gelişmiş ülkelerde tırmanışını, yerli işbirlikçileriyle ilişkilerini işleyen oyunu Çetin İpekkaya sahneledi, müziğini Semih Fırıncıoğlu, Dekor ve kostümlerini ise Erol Keskin hazırladı.

Miadrok Bulatoviç'in bu oyunu halen oynamakta olan "Godot Geldi ile birlikte sergilenecek.

FATİH ŞEHİR TİYATROSU

Fatih Şehir Tiyatrosunda biri çocuk oyunu olan dört oyun sergilenecek.

Fakir Baykurt'un ünlü romanından oyunlaştırılan "Tırpan" bu oyunlardan birini oluşturuyor.

Tırpan'ı Taner Barlas "seyirlik" türü içeren bir uyarlamayla sahneye aktardı. Oyunun dekorunu Nilgün Gürkan, kostümlerini Türkan Kafadar hazırladı.

Önümüzdeki günlerde Sadık Şendil'in yazdığı geleneksel oyunun özgün örneklerinden birini İçeren müzikli (kanto) oyun "Kanlı Nigar'ı" Deniz Uyguner sahneleyecek. Kanlı Nigar'ın başrolünde ise Münir Özkul oynayacak.

12 Mart dönemini anlatan Cengiz Gündoğdu'nun, Karar 71 adlı yapıtını Burçin Oraloğlu sahneledi.

Fatih Şehir Tiyatrosunda ayrıca Fakir Baykurt'un çocuk romanı Sakarca'dan Mahmut Gökgöz ile Ulvi Alacakaptan'ın düzenlediği oyun sergileniyor.

ÜSKÜDAR ŞEHİR TİYATROSU

Üsküdar Şehir Tiyatrosu'nda 2. Tur'da sergilenen oyunlar da Fazıl Hayati Çorbacıoğlu'nun köy sorunlarını içeren oyununun adı Erkek Sati, köy kadınlarının sorunlarını, kadın haklarını dile getiren sahneledi Nedret Güvenç hazırladı ve yönetti. Aydoğmuş da dekor ve kostümlerini hazırladı.

Musahipzade Celal'in "Balaban adlı yapıtını Feridun Karakaya yönetti. Başrolü de kensi oynayacak.

Aziz Nesinin yazdığı, Raif Altıntar'ın yönettiği "Atmasyonya Berberi" adlı oyunda gezici tiyatroda sergilenecek.

1979 yılının Uluslararası Çocuk Yılı olması nedeniyle Milliyet çocuk Dergisi'nin açtığı yarışmada ödül alan 10 öyküyü Deniz Uyguner oyunlaştırdı.

"İlkeler Kağıtlarda Kalmasın" adlı oyun çocukların öykülerinden derlenerek müzikli çocuk oyunu şekline dönüştürüldü. Dekor ve giysilerini Nilgün Gükan ve oğlu Emre'nin, teknik seslendirmesini Hitay Daycan'ın, müziğini Şefik Uyguner'in hazırladığı oyunun şarkılarını ünlü ses sanatçıları, şiirlerini de ozanlar okuyacaklar.

KADIKÖY ŞEHİR TİYATROSU

2. turda Kadıköy Şehir Tiyatrosunda da üç oyun bir bale sergileniyor.

Aralık ayının sonuna kadar sürecek olan G.Lorca'nın yapıtı "Kanlı Düğün"ü Turan Oflazoğlu Türkçe'ye çevirdi.

Arif Melikoğlu'nun müziği ve Caber Tekin'in korografisi ile hazırlanan Ferhat ile Şirin adlı baleden sonra, Karagiale'den Selahattin İlhan'ın Türkçeye çevirdiği ve poitik güldürü türündeki "Kayıp Mektup" ta batı tipi parlementerizm canlandırılacak.

Güldürü türünde olan, Adnan Güz'ün yazdığı "Baba'nın Gorilleri" ni Zihni Küçümen yönetti.

KISA SANAT HABERLERİ

DEVLET TİYATROLARI PANDOMİM TİYATROSU KURACAK

Devlet Tiyatro'larının, Pandomim Tiyatrosu kuracağı açıklanmıştır. Türkiye'nin en ünlü pandomimcisi Erdinç Dinçer yönetiminde kurulacak olan Mim Tiyatrosunun, ekibini kurma çalışmalarına başladılar.

Erdinç Dinçer, herkesin katılabileceği kurslar verecek ve çeşitli teknik derslerle kısa bir süre içinde elemanlar yetiştirmeye çalışacak böylece Mim sanatının ülkemizde yaygınlaşmasını sağlıyacaktır. İlk üç derste tek başına Oynayan olan Erdinç Dinçer, daha sonraki oyunlarda çok kişili mim gösterileri yapacaktır.

DEVLET KLASİK TÜRK MÜZİĞİ KOROSU İLK KEZ ANKARA'DA

Bu arada, İstanbul Devlet Klasik Türk Müziği Korosu 23 ve 24 Aralık günleri Ankara'da birer konser verecektir. Kuruluşundan bu yana ilk kez Ankara'ya gelecek olan koro, Nevzat Atlığ yönetiminde, Klasik Türk Müziğinden yapıtlar verecektir. Korodan Ayla Büyükataman ve Necdet Yaşar solist olarak katılacaktır. 23 Aralık'ta Büyük Tiyatro'da galası yapılacak konser 24 Aralık'ta Küçük Tiyatro'da yinelenecektir.

KARMA RESİM SERGİSİ 10 ARALIKTA AÇILIYOR

Ankara Kadın Ressamlar Derneğince düzenlenen 13, karma resim sergisi, 10 Aralık pazartesi günü Ankara Sanatsevenler Derneğince açılacaktır.

10-25 Aralık tarihleri arasında başkentli sanat severlerin beğenisine sunulacak olan karma resim sergisinde, 25 sanatçının yaklaşık 40 yapıtı yer alacaktır.

Alınan bilgiye göre, serginin, 1979 Dünya Çocuk Yılı nedeniyle, çocuklara yardım amacıyla düzenleneceği belirtilmiştir. Sergiden sağlanacak gelirin, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu'na verileceği açıklanmıştır.

VASFİ RIZA ZOBU İKİNCİ KEZ DEVLET TİYATROLARINDA

Bursa Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu'nun kuruluşunun 100. yılı nedeni ile A.Vefik Paşa'nın Mollier'den uyarladığı Meraki oyununu Devlet Tiyatrolarında sahneleyen Vasfi Rıza Zobu, bu kez de İzmir Devlet Tiyatrosu'nda Musahipzade Celal'ın Pazartesi- Perşembe isimli yapıtını sahneye koyacaktır.

İSMAİL DÜMBÜLLÜ SAYGIYLA ANILDI

Ne Kültür Bakanlığı, ne Devlet Bakanlığı, ne de ilgili ve yetkili herhangi bir kurum ölümünden sonra da Dümbüllü'ye sahip çıkmak gereğini duymadı.

İSMAİL DÜMBÜLLÜ SOKAĞI

Bu sokağın ilginç bir öyküsü var. Bu öyküyü dilerseniz oluşturan Müjdat Gezen aktarsın sizlere:

Hiç aklıma gelir miydi, dünyalar kadar sevdiğim mesleğim tiyatrodan küçücük bir anlaşmazlık sonucu kopacağım ve soluğu gazino sahnelerinde alacağım? Bu da yetmiyormuş gibi, gazino sahneleri ve televizyon reklam filimlerinden kazanacağım paralarla kendime oturacak bir kat alacağım... Rüyamda görsem inanmazdım bunlara...

Sonunda, çocukluğumdan bu yana oturduğum kira evinden çıkarak, ilk kez kendimin olan eve taşındık... Gelgelelim o güne dek hiç dikkat etmediğim bir olayla karşılaştım. Sabah, o ilk sabah uyandığımda şöyle pencereden dışarıya bir bakayım dedim. Aaaaa o da ne? Bizim sokağın ismi Fındıklı MEZARLIK Yokuşu. Hiç böyle sokak adı görmedim. Kimin aklına gelmiş de, insanların sağ salim yaşamlarını sürdürdüğü bir sokağa Mezarlık Sokağı adını takmış? .. Hemen oturdum daktilomun başına. Belediye yetkililerine bir mektup yazdım. O aralar ustamız İsmail Dümbüllü de yeni ölmüştü. Hem onu bir oranda ölümsüzleştirmek, hem de bizim sokağın berbat adını değiştirmek amacıyla başladım yazmaya:

"Sayın Yetkili,

Oturmakta olduğumuz sokağın adı Mezarlık Yokuşu'dur. Sanırım bu ad bu sokağa yıllar önce verilmiş. Ama ne olursa olsun pek tatsız bir sokak adı. İnsan sabah kalkıp da şöyle bir pencereden baktımıydı, bu adla karşılaşırsa, sanırım bütün günü somurtmakla geçer. Oysa şöyle güler yüzlü bir sokak adı sanırım tüm sakinlere neşe getirecektir. Bu nedenle, aramızdan yeni ayrılan, Türk Geleneksel Tiyatrosu "Orta Oyunu'nun son temsilcisi İsmail Dümbüllü'nün adını bu sokağa vermekle hem ustayı her gün birkaç kez anmak, hem de güler yüzlü bir sokağa kavuşmak olanağını bulacağız..." gibilerden bir şeyler yazdım. Bir süre sonra Belediye Harita ve Plan Müdürlüğü'nden bir mektup geldi. Bizim sokağın adını İsmail Dümbüllü Sokağı olarak değiştirmişler. Hemen gittim sokak tabelaları yapan bir dükkanda fosforlu, gece de okunabilen bir tabela yaptırdım. Üzerinde kocaman İSMAİL DÜMBÜLLÜ SOKAĞI yazıyor. Söktüm öteki tabelayı, astım yerine yenisini. Şimdi artık o eski Mezarlık Yokuşu, İsmail Dümbüllü Sokağı olarak anılıyor. Bana gelen tüm mektupların dergilerin, gazetelerin üzerinde artık İsmail Dümbüllü Sokağı yazıyor. Böylece Orta Oyunu'nun en büyük ustalarından sonuncusunu günde bir kaç kez anıyoruz işte...

BİR KİTAP

KONUŞMA EĞİTİMİ ÜSTÜNE

TAHİR ÖZÇELİK

T.İş Bankası yayınları arasında çıkmış ilginç bir yapıt var önümüzde. Adı: "Konuşma Eğitimi". vazarı: Suat Taşer. Bu isim, pek çoğumuz için oldukça tanış bir isimdir. Ve sanıyorum daha baştan "Konuşma Eğitimi" adını taşıyan kitabın genel niteliğini ve önemini açıklamağa yeter.

Çağdaş Türk toplumunun kültürü gelişmişler sınıfını oluşturanların çoğunlukla iki şeye pek az önem verdikleri yadsınamaz. Bunlardan birincisi dinlemektir. Evet, dinlemek! Dikkat edelim, özellikle okur—yazar kesiminin, aydın kesiminin bireyleri olan bizler dinlemenin önemini hiç mi hiç bilmeyiz; üstelik uyuklamadan, sıkılmadan, ne söylendiğini anlamağa çalışmadan dinlemek alışkanlığını da nedense edinememişizdir. Oysa Anadolu halkı dinlemeği çok iyi bilir; hem can kulağıyla dinler, hem de çetrefil konuları sezgisiyle anlamağa, çözümlemeğe çaba göstererek dinler.

Yine dikkat edelim, hem de başkalarına olduğu kadar kendimize dikkat edelim, okur-yazar kesiminin, aydınlar sınıfının bireyleri olan bizler, konuşmanın da önemini hiç mi hiç bilmeyiz. Durmadan birşeyler söyleyip anlatırız ama, sıra konuşmaya geldi mi, işte o zaman bunda ne denli yaya kaldığımızı, konuşma kurallarına ve kuramlarına ne denli yabancı olduğumuzu hemen açığa vuruveririz. Salt, özel günlük konuşmalarımızda değil, iş ve meslek yaşamımızın çeşitli basamaklarında, çeşitli evrelerinde de böyledir bu. Gerçi herkesin Cicero ya da Hamdullah Suphi Tanrıöver gibi iyi hatip olması beklenemez elbette. Hoş, iyi hatibin de konuşacağı konuyu iyi bilmesi, anlatmak istediklerini yalın, açık, düzgün cümlelerle söylemesi, ses tonunun denetimini sağlaması dışında pek bir özelliği bulunmadığı kanısındayım ya, o başka.

Beri yandan, konuşma sanatıyla konuşma ediminin aynı şeyler olmadığını da belirtelim. Konuşma edimi, kısaca, insanların birbiriyle anlaşmalarını sağlayan yollardan biridir, diyebiliriz. Konuşma sanatıysa, ilkokul öğretmeninden politikacıya, sahne sanatçısından radyo ve T.V söyleyicisine dek daha geniş ölçekte dinleyici önünde söz söylemektir.

Bununla birlikte birini ötekinden kesin sınırla ayırmak pek kolay değil; sofrada doğru-düzgün yemek yemenin birkaç türlüsü olmadığı gibi, doğru-düzgün konuşmanın da - temelde- birkaç türlüsü yoktur. Gelgelelim, kafamızı ne yana döndürürsek döndürelim, çok konuşana adımbaşı rastlarız da, iyi konuşanı, hem de en iyi konuşan saydıklarımız içinde bile, kolay kolay bulamayız.

Dinleme eğitimi gibi, konuşma eğitimi de toplumumuza (yani bilgeler toplumuna) yabancıdır demiştim. Şu satırları yazanla onun yazdıklarını okuyanlara muzibin biri tutup ta sorsa, "Konuşma hakkında ne biliyorsunuz?" diye dut yemiş bülbül gibi olur muyuz, olmaz mıyız? Hele ki aynı muzip kişi, "Kuzum, siz Türkçe konuşmasını biliyor musunuz?" diye bir soru yöneltecek olsa, eminim adamın üstüne yürür, elbirliğiyle canına okuruz.

Gelelim, yazının başında sözünü ettiğimiz yapıta:

Ozan, yazar, çevirmen, yönetmen, öğretmen ve oyuncu Suat Taşer, kitabının önsözünde şöyle diyor: "Konuşma Eğitimi, toplumun ortaklaşa ürünü olan Dil'i psikolenguistik temele dayalı olarak duygusal-düşünsel davranış biçimi ve sözel iletişim-etkileşim süreçleri açısından; tarihsel, toplumsal, bireysel boyutları içinde incelemeği; kişilik oluşumu ile zihinsel gelişimdeki işlevselliği yönünden irdelemeyi amaçlamaktadır." Aynı önsözün sonuna doğru, bu çalışmasını da şu cümlelerle betimliyor yazar "...ulusuna, kendisine, geçmişine, geleceğine, anadiline, ekine, uygarlığa sevgisi ve saygısı olan herkesin yararına sunulmuş, alçakgönüllü, yumuşak sesli bir yapıttır."

Ankara Belediyesi'nin bastırdığı kitapların dağıtımının engellenmesi kınandı

Sanatçılar Birliği Derneği Ankara Şubesi ve Demokrat Kadınlar Derneği yayınladıkları bildirilerle, Ankara Belediyesi tarafından bastırılan 1 milyon çocuk kitabının dağıtılmasının engellenmesini kınadılar.

Sanatçılar Birliği Derneği Ankara Şube Başkanı Engin Gülay, günde 10 saat çalışan çocukların, bir yıl memnun etmenin hiç bir sonuç sağlıyamıyacağını belirtiler ve "Olumlu bir girişim olan kitaplar, içinde Nazım Hikmet'in şiirleri bulunduğu için yasaklandı" dediler. Açıklamada, "Ankara Belediyesi'nin bu konudaki çalışmasını engelleyenler gerçekte çocukları açlığa, sefalete, yoksulluğa mahkum eden ve onların elinden ulaşabilecekleri mutlu yarınları çalanlardır. Bizler Sanatçılar Birliği Derneği olarak bu kampanyanın engellenmesini protesto ediyor ve bu olumlu çabayı desteklediğimizi bildiriyoruz."

Demokrat-Yurt muhabirleri bildiriyor

Bursa Sağlık Kız Meslek Lisesi öğrencileri baskılara karşı çıkıyor

BURSA (Nahit Kara bildiriyor)

Bursa sağlık kız meslek lisesi öğrencileri üzerlerindeki baskıların yoğunlaştığı bildirildi. Yatılı öğrenim yapan meslek lisesi ilerici öğrencilerince, gazetemize yapılan açıklamada, , yatılı okullarda yöneticilerin yaptıkları antidemokratik baskıya paralel olarak, Bursa Sağlık Kız Meslek Lisesindeki baskılarında son günlerde arttığı vurgulandı.

Hafta sonu dışarıya çıkma izinlerinin bile kısıtlanarak okulda tutulduklarını belirten öğrenciler, "Komünistlik aşılanırmış" gerekçesi ile üst sınıflardan öğrencilerin alt sınıflardaki öğrencilerle ilişki kurmalarının yasaklandığını savundular.

Bakımsızlıktan da yakınan öğrenciler, okul idaresinin öğrenci başkanlığı seçimlerinde müdahale ederek anti demokratik baskılarını sürdürdüğünü ancak öğrenci çoğunluğunun bu baskılara karşı sonuna kadar direneceğini söylediler.

Yoğunlaşan baskılara karşı Nevşehir cezaevindeki tüm hükümlü ve tutuklular direnişe geçti

NEVŞEHİR(Hasan Cinisli bildiriyor)

Cevaevindeki sol görüşlülere yapılan baskılara ve cezaevinin kötü şartlarına karşı çıkan tüm tutuklu ve hükümlüler 5 gardiyanı rehin alarak dün sabahtan itibaren direnişe geçtiler.

Cezaevinde bulunan 190 hükümlü ve tutuklu adına 17 maddeden oluşan bir istek dilekçesinin cezaevi yönetimine verildiği öğrenildi, istekleri yerine getirilmediği sürece direnişlerini sürdüreceklerini ve ellerindeki gardiyanları serbest bırakmayacaklarını söyleyen tutuklu ve hükümlüler Adalet Bakanı'nın da cezaevine gelmesini istiyorlar.

Direnişçi tutuklu ve hükümlüler bu arada eşinin felçli olması nedeni ile gardiyan Şirin Kaygısız'ı serbest bıraktılar.

KISA... KISA... KISA

ÖRDÜKLERİ HALILARIN METREKARESİ 14 BİN LİRADAN SATILAN HALICILIK OKULU ÖĞRENCİLERİNE AYDA 2 BİN LİRA ÖDENİYOR:

K.MARAŞ–Altı ay önce açılan Halıcılık okulunda çalışan öğrencilere ayda 2 bin lira ödendiği buna karşılık, dokudukları halaların metrekaresinin 14 bin liradan satıldığı açıklandı.

Halen 28 tezgahı bulunan K.Maraş Halıcılık Sanayii okulunda 60 genç kız eğitim görmektedir. Altı ay önce eğitime başlayan ve 8 ayda halıcılık işçiliğini kavrayan öğrencilerin yaptıkları işin kalifiyeliği ve piyasada yüksek fiata alıcı bulmasına karşın, halıyı meydana getiren emeğe çok düşük ücret biçilme si eleştirilere neden oluyor.

ÇAYELİNDE ETE ZAM YAPILDI:

Çayeli–Çayeli Belediye encümeni aldığı bir kararla Çayelinde ete zam yaptı.

Çayeli Belediyesi zabıta amirliğinden yapılan açıklamaya göre, daha önce kilosu 110 liradan satılan kemikli sığır eti 125, kilosu 140 liradan satılan kemiksiz sığır eti ise 150 liraya çıkartılmış.

İstanbul

(Baştarafı 1.Sayfada)

tercontinental Oteli çalışmaya başlayacaktır. Eğer bu iki şirket arasında anlaşma sağlanamazsa greve devam edilecektir. Nereye kadar? DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası yöneticileri ile grevci işçilerin vurguladıkları gibi: "Sonuna kadar"

GREVİN ÖYKÜSÜ

İntercontinental Oteli işleticisi İstanbul Turizm Otelcilik A.Ş. ile İntercontinental Hotels Needleland arasında bir süre önce bir kira sözleşmesi imzalanmıştı. Bu sözleşme bugün imzasız ve mühürsüz olarak yetkili yasal organlarda bulunmaktadır. İmzasız ve mühürsüz sözleşmenin yasalara aykırı olduğu belirtilmekterin.

Türkiye'de kar verimliliği en yüksek otellerden biri olan İntercontenental'in kapatılıp kapatımaması konusunda iki şirket arasında anlaşmazlık çıkması, bu arada daha önce imzalanan toplu iş sözleşmesinin sona ermesi, grevin başmasına neden oldu. Toplu sözleşme çağrısında bulunan OLEYİS Sendikası, her iki şirketten de "Biz yetkili değiliz" yanıtını alınca, işçilerin birikmiş haklarını almak için yasal işlemler tamamlanarak greve gidilmişti

Sendikay etkilileri işçilerin haklarını grevsiz alabilmek için her çareye başvurmuşlar bu noktada Çalışma ve Turizm Bakanları arabuluculuk yapmışlardı.

İstanbul Turizm Otelcilik A.Ş. ile Inter-Continental Hotels Needleland arasında otelin kapatılıp kapatılmaması konusundaki tartışma sürerken, oteldeki grev de 135'inci gününü doldurdu. Taraflar, anlaşmazlığın Paris'te bulunan Uluslararası Ticaret Odası'nca çözümlenmesinde anlaşmalarına karşın, birbirlerinin de hakemlerine itiraz ettiler.

Grevin devam edip etmemesi Paris'te yapılacak toplantının sonucuna bağlı bulunuyor. Otelin çalıştırılması konusunda anlaşma sağlanırsa OLEYİS ile toplu sözleşme görüşmelerine başlanacaktır. Kapatılmasına karar verilirse ne olacağı sorusuna ise kimse yanıt veremiyor. Çünkü Yargıtay'ın grev ve lokavt ilan edilen işyerlerinin kapatılmayacağı konusunda bir hükmü bulunuyor.

Öte yandan otelin ortakları arasında bulunan İntercontinental Hotels Needleland'ın gerçek İntercontinental otelcilik zinciri ile ile isim berzerliği dışında hiçbir ilgisinin bulunmadağı bilidirildi.

MERKEZBANKASI BLOKE EDİLEN PARAYI VERMİYOR

İntercontinental Oteli işletmeye açılırken Merkez Bankası'na yatırılan paranın da geri verilmeyeceği öğrenildi. Döviz olarak yatırılan para 5 yıl vadeliydi. Otelin kapatılmak istenmesi ve faaliyete geçişinden bu güne 5 yıllık vade dolmadığı için Merkez Bankası'nda bloke edilen döviz geri verilmemektedir. Bu da ayrı bir sorun olarak gündemde bulunmaktadır.

CHP yabancı

(Baştarafı 1.Sayfada)

ülke Türkiye'dir. Kaçakçılığı önlemek için yabancı sigara yapılmaz, bu mantıkla daha doğrusu mantıksızlıkla , silah kaçakçılığını önlemek için de yabancı markalı silah yapmak gerekir. Kendilerine milliyetçi süsü verenlerin yabancı sigara yapımına izin vererek yurdumuzu sömürtüp sömürtmeyeceklerini tütün üreticisini perişan edip etmeyeceklerini göreceğiz. Meclisin tüm denetim yolarını deneyerek yabancı sigaranın yurdumuza girmesini önleyeceğiz."

Sağlık

(Baştarafı 1.Sayfada)

kişehir'de ortaya çıkmıştır. Salgının ortaya çıkmasından hemen sonra bakanlığımız tarafından görevlendirilen müfettişler bu iki ilimizde gerekli incelemeleri yapmışlar ve sarılık salgınının lağım sularının içme sularına karışması nedeniyle ortaya çıktığını belirlemişlerdir. Bu tesbitlerden sonra söz konusu illerimizin gerekli mercileri uyarılmış ve lağım sularının icme sularına karışması önlenmiştir.

Bu tedbirlerin alınmasından sonra her iki ilimizdeki sarılık salgı ını durdurulmuştur. Şu anda salgın nedeniyle sarılık hastalığına yakalanmış olan vatandaşlarımızın tedavileri sürdürülmektedir. Bütün hastahanelerde sarılıkla mücadele için gerekli tıbbi müdahale ilaçları yeteri kadar bulunmaktadır. Paratifo salgını yoktur. Bu hastalık her zamanki normal seyrini sürdürmektedir. Bu hastalık için de gerekli tıbbi müdahale ilaçları hastahanelerimizde yeterince bulunmaktadır."

SDP

(Baştarafı 1. Sayfada)

düşündüğü tek çarenin de sıkıyönetim yasasını daha da ağırlaştırmak ve yeni anti-demokratik yasalar çıkarmak olduğunu savundu.

Devlet

(Baştarafı 1.Sayfada)

nıtlayan Orhan Erbuğ akaryakıt darlığı konusunda ne gibi çalışmalar yaptınız" şeklindeki bir soruyu cevaplarken bunun bir hükümet sorunu oduğunu kaydederek "Bi z ancak dağıtımda düzeni sağlayabildik Haksızlığı giderebildiğimiz söylemem" dedi . Erbuğ karne uygulamasının yılbaşında sona ereceğini daha sonraki uygulamanın hükümeti alacağı karar bağlı olduğunu belirtti.

Yağ stoklanması ve son yapılan zamlardan sonra piyasada yağın bollaşması üzerined bir açıklam yapan Erbug, stokçuluk üzerine gitmenin mümkün olmadığını bunun dünyanın her yerinde böyle olduğunu söyleyerek "Biz idare olarak stokçulğun üzerine gittik ancak istenen sonucu aldık dersem yalan söylemiş olurum" şeklinde konuştu.

Devrimci Sağlık- İş "sarı sendika çemberini kırıyoruz"

ANKARA

DİSK'e bağlı Devrimci Sağlık–İş Sendikası Genel Sekreteri D.Doğan Halis yaptığı açıklamada, yetkili oldukları Esnaf Hastanesi ve Özel Çamlıca Sanatoryumunda sözleşme imzaladıklarını, Surp Agop Ermeni Hastanesinde ise yetki aldıklarını söyledi. D. Doğan Halis, en büyük silahları olan grev haklarından yoksun olan sağlık işçilerinin DİSK–Devrimci Salık–İş saflarında örgütlenip sosyal haklarını almalarının önemini de vurguladı.

GETİRİLEN HAKLAR

Esnaf Hastanesinde çalışan 175 işçi adına 1 Nisan 1979 tarihinden itibaren iki yıl geçerli olmak üzere yapılan sözleşmeyle ücret zamı olarak ayda 4000 TL. yılda üç maaş ikramiye, dini bayramlara mahsus olmak üzere 1000 TL. Bayram ikramiyesi, günde net 50 TL. yemek yardımı ve 1250 TL. izin yardımı ile yakacak, giyim, evlenme, ölüm yardımı gibi sosyal haklar sağlandı. Ayrıca 1 Mayıs İşçi Bayramı olarak kabul ettirildi Diğer maddeler de işçiler lehine sonuçlandırıldı.

Özel Çamlıca Sanatoryumunda çalışan işçiler adına bağıtlanan ve Ağustos'tan itibaren geçerli olan toplu iş sözleşmesiyle ise günlük ücret zammı olarak birinci yıl için 100 TL. ikinci yıl için 135 TL. alındı. Ayrıca ikramiye, giyim, yakacak gibi sosyal yardımlarda sağlandı.

Demirel

(Baştarafı 1.Sayfada)

askeri yardımı 450 milyon dolardan, önce 550 milyon dolara daha sonra da 600 milyon dolara çıkarmayı kabul etti. Karşılıklı ABD'li görüşmecilerin Türkiye'nin talep ettiği kapsamlı ve detaylı bir askeri silah ve malzeme listesini ABD Kongresi'ne onaylatmanın çok zor olacağını görüşünü tekrarladıkları bildirildi. Buna karşılık Türk tarafının ise liste konusunda ödün vermeyi düşünmediği belirtildi.

Öte yandan Türkiye'nin Ege'deki Hava komuta sahaları anlaşmazlığı ile ilgili olarak, NATO eski Başkomutanı Alexander Haig tarafından hazırlanan "Formülü" gecici statü" olarak benimsediği bildirildi.

Dışişleri Bakanlığı çevreleri, Türkiye'nin Ege'deki hava komuta sahalarının ne Yunanistan'ın ne de Türkiye'nin denetiminde değil, Napoli'de bulunan NATO Güney Avrupa Komutanlığı denetiminde kalması şeklinde özetlenecek bu formülü benimsediğini belirttiler.

Bilindiği gibi , NATO eski Başkomutanı Alexander Haig, Türkiye'nin Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına yeniden dönüşü için Ege Hava Komuta sahalarının bir çözüme kavuşturulması yolundaki görüşü karşısında, iki tarafı uzlaştırmak için çeşitli temaslar yapmış, bu arada iki tarafa sunduğu bir de "formül" hazırlamıştı. Yunanistan Haig formülünü benimsemediğini daha önce açıklamıştı.

Geçtiğimiz günlerde Ankara'ya gelen NATO Başkomutanı Bennard Rogers'e Türk görüşünün iletildiği ve Türkiye'nin bu tutumunun değiştirmesinin söz konusu olmadığının belirtildiği ifade edilmektedir.

Kıbrıs'ta yayımlanan Ta Nea gazetesine göre Atina'daki Birleşik Amerika Büyükelçiliği Basın Ataşesi John Svenson verdiği demeçte Türkiye-Yunanistan arasında silahlı çatışması halinde 6. Filo'nun doğacak şartlara uygun müdahalede bulunacağını açıkladı ;

İGD

(Baştarafı 1.Sayfada)

kemeheyeti dosyanın son kez incelendikten sonra, dava konusunun sıkıyönetim yasası kapsamına girdiği kararını verdi.

Baki Temel Saçlı'nın açıklaması hakkında Cumhuriyet Savcılığı komünizm propağandası yapıldığı gerekçesiyle dava açmış, sözkonusu açıklama bilirkişiye inceletilmişti. Bilirkişi raporunda açıkamada komünizm propağandası yapılmadığı belirtilmesine karşın, Cumhuriyet Savcılığı ağır ceza mahkemesinde dava açmıştı.

Yaklaşık iki yıldır süren yargılama dün sonuçlandırılarak, mahkeme heyetince "Görevsizlik" gerekçesiyle dava dosyası Sıkıyönetim Askeri Mahkemesine devredildi.

3 Töb-Der

(Baştarafı 1.Sayfada)

yaptığı açıklamada Mamak Cezaevinde ilerici tutukluların can güvenliğinin bulunmadığını belirtti.

İpekçi'yi

(Baştarafı 1.Sayfada)

dım ettiği ileri sürülen Yavuz Çaylan'ın dünkü duruşmasında savcı, Mehmet Ali Ağca'nın firarda olması nedeniyle, Ağca ile ilgili davanın gıyabında sürdürülmesini talep etti. Bu talep Mahkeme Heyeti tarafından kabul edildi.

Duruşmada Ağca'nın avukatı, Yavuz Çaylan ve vekil avukatları da hazır bulundu. Yavuz Çaylan, dünkü duruşmada İstanbul'dan kendisini almak üzere Adana'ya gönderilen polislerin işkence yaptıklarını ileri sürdü. Bunun üzerine Yavuz Çaylan'ı Adana'dan getirmekle görevli polis memuru Hüsnü Aksoy dinlendi. Polis memuru Aksoy, Yavuz Çaylan'a kesinlikle işkence yapılmadığını, konuyla ilgili olarak İstanbul'da amirlerine bilgi verdiklerini ve ona göre tutanak hazırlandığını belirtti.

Görevli diğer polis memuru Sadık Kantar, dünkü duruşmaya katılmadı. Sanık Yavuz Çaylan'ın üç vekil avukatının dosyayı incelemediklerini söylemeleri üzerine duruşma 24 Aralık 1979 tarihine ertelendi.

TEP

(Baştarafı 1. sayfada)

ye sabotaj karargahı olarak kullanılmasının devletler hukukuna saygısızlık olduğunu belirten Belli, dün yaptığı açıklamada özetle şunları söyledi:

"Bir elçilik personelinin rehine alınması elbette devletler hukukuna aykırıdır. Ancak asıl hukuka aykırı olan şey, Tahran'daki Amerikan Elçiliği'nin bir casusluk ve sabotaj karargahı haline getirilmiş olmasıdır.

İran halkı emperyalizme karşı bağımsızlık savaşı vermektedir. Bizim hakmız da bu haklı savaşta İran halkının yanındadır."

SPOR... SPOR... SPOR...

Altunizade spor tesislerine gecekondu yapıldı

Bazı spor tesisleri kullanılmaz hale getiriliyor

Fotoğrafta Altunizade "Spor tesisleri"nin tam orta yerinde herkesin dikkatini çeken futbol sahasının girişindeki orjinal gece kondu görülüyor.

Altunizade'de bulunan spor tesisleri içinde yapılan gecekondu herkesin dikkatini çekmektedir.

Bu da yetkililerin spor tesislerine karşı olan ilgisini ortaya koyuyor olsa gerek. ilgililer bir gecekondunun tesislerinin içerisinde inşaasına göz yumabilecek veya bu gecekondunun inşaasını fark edemiyecek kadar sorumsuzluk içinde bulunabilmektedir. Yıllardan beri halkın spor tesislerine olan gereksinimi karşılanamadığı gibi, düzensiz ve sistemsiz bir biçimde yapılanlarda yeterince korunamamakta ve kullanılamamaktadır. Buna en güzel örnek yukarıdaki gecekondu örneğidir. Bu örnekleri çoğaltmakta mümkündür. Bazı spor tesisleri hayvanların otladıkları meralar haline, bazılarıda inşa edildiklerinden kısa bir süre sonra kulanılamaz hale geldiklerine şahit olmuşuzdur.

Sporu, toplumun sağlık gereksinimi açısından ele almayıp, bireysel istemler ve rekabet olgusu açısından ele alınmıştır. Bu nedenle mevcut spor tesislerinden herkes gerektiği gibi faydalanamamaktadır. Faydalananlar da bir takım iltimaslar veya büyük paralar karşılığı bu tesislerden yararlanabilmektedirler. Örneğin tenis, kayak gibi spor dalları, belirli çevreler içerisinde sıkışıp kalmakta ve sadece onların istemlerine cevap vermektedir. Bütün bunlar denetim ve organizasyonları yetersiz ve başı bozuk bırakmaktadır.

Böylece mevcut spor tesisleri de ülkenin ekonomisi gibi çarpık ve anlamsız bir karmaşaya dönmektedir. Spor tesislerinin ortasına yapılan gecekondu yer ve biçim açısından tesisin işleyişini etkilemektedir. Fakat sorun sadece bu değil, gecekondu da oturan insanın yaşam koşullarının yalnızlığa, sorumsuzluğa, başıboşluğa itilmesi, onun konut gereksiniminin karşılanmamasıdır.

TÜRKİYE KUPASI BEŞİNCİ TUR MAÇLARI BEŞİKTAŞ–LÜLEBURGAZ, ALİBEYKÖY–ALTAY KARŞILAŞMALARI DIŞINDA, ALTINCI TURA YÜKSELEN TAKIMLAR BELLİ OLDU.
DÜN YAPILAN KARŞILAŞMALARDA ALINAN NETİCELER ŞÖYLE:

KAYSERİSPOR: 5 DİYARBAKIR:0
ZONGULDAK: 2 DENİZLİ: 1
ANKARAGÜCÜ: 2 ERZİNCAN: 1
KIRIKKALESPOR: 1 DÜZCE : 0
SAMSUNSPOR: 1 TRABZON : 2
ORDUSPOR : 3 RİZESPOR: 0
ESKİŞEHİR : 1 GÖZTEPE : 2
GALATASARAY 2 BURSA : 0
GAZİANTEP : 0 TOKAT: 0
BANDIRMA: 3 TEKİRDAĞ: 1
ADANA D.SPOR: – ADANA (İptal)
TARSUS: 2 ERZURUM : 0
SAKARYA : 2 TİRESPOR : 0

Ulusal takımın Mersinli tesisleri dışında kamp yapması savurganlıktır

Ulusal takım yöneticileri sorumsuzca para harcıyor. Ulusal takım kampları için İstanbul'da yapılan Mersinli Ahmet Tesisleri, Ulusal takım dışında herşey için kullanıldığı halde, nedense, Ulusal takım kamplarında buradan faydalanılmak istenmez. Mersin'li Ahmet Tesislerinde yapılan kampta bütçeden beş kuruş dahi harcanmazken diğer yerlerde yapılan bir kamp en az 350 bin lira ya mal olur ki bu da halkın cebinden çıkan bir paradır.

YÖNETİCİLERİN EN BÜYÜK SİLAHI UĞUR

Mersin'li Ahmet Tesislerinde kamp yapılmamasının nedeni, bazı yerlerin uğur, iklim gibi koşullarının göz önüne alınmasının rolü vardır. Aslında bu doğrudan doğruya çıkarılacak masraflardan bazı kişilere yansıyacak paralardan dolayıdır.

Ulusal Takıma ödenen pirimde ayrıca bir sorundur.

Milli formayı fiyen bir futbolcu, zaten bunu giymekle pirim alır. Kaldı ki, kulubünden aldığı maaşın karşılığını bir Milli forma adı altında verir. Ancak bu oyunculara verilen pirim, doğrudan doğruy, lüks olmaktan öte gitmez. Ulusal takım bazı çıkarcıların peşkeş çektiği yer olma yolundadır.

Hakemler arasında bölücülük yapılmak isteniyor

Türkiye Hakemler Birliği Başkanı "Hakemlerin birbirine düşürülmeye çalışılması üzücüdür" dedi

Türkiye futbol hakemleri birliği Ankara Şubesi Başkanı Yılmaz Sekman son günlerde hakemler arasında başlatılan söz düellosuna son verilmesini istedi.

Ankara hakemler şubesi başkanı Yılmaz Sekman hakemlerin gençleştirilmesine her dönemde karşı çıkıldığını belirterek şunları söyledi.

"Türk futbolunun temel unsurlarından olan hakem müessesemizi her türlü zedeleyici davranışlardan sakınmamız gerekirken, kendilerine çıkar sağlamayı uman bazı kişi ve çevrelerin bunun aksine bir davranışa girdikleri ve değerlerimizi de bu emellerine alet etmeye çalıştıklarını esef ve üzüntü ile görmekteyiz.

Türk futbol hakemliğinin, geçmişte bu günkü başarılarının devamı tek hedeftir, müesseseyi bu hedefe götürecekler ise kuşkusuz gençlerimizdir, ancak her konuda olduğu gibi, hakem müessesinin de gençleştirilmesine, Avrupa standartlarına eriştirilmesine kara çalanlar yine her zaman olmuştur.

Öteden beri takipçisi olduğumuz genç hakem yetiştirme politikasından en belirgin örnekleri veren merkez hakem komitesinin bu gayret ve hizmetini içtenlikle desteklediğimizi birkez daha belirtmekte yarar görmekteyiz. Her sağ duyu sahibinin de bunu destekleyeceğine inanıyoruz.

Gençliğe ve reform çalışmalarına karşı olanların çağdaşlaşmaya karşı olduklarını vurguluyor ve ellerini müessesemiz üzerinden çekmelerini öneriyoruz.

Futbol hakem müessesemiz ve onu oluşturan hakemlerimiz, hiç bir şahsın veya zümrenin vesayeti altında olmamıştır ve olmayacaktırda.

KISA...KISA...

Yunanistan'da ikinci küme takımları grev kararı aldı

Yunanistan futbol liginin güney grubunda yer alan 20 ikinci küme takımı, ülkede futbolu geliştirmek için hükümetin daha fazla ekonomik yardım yapması isteğini desteklemek amacı ile pazar günkü maçlarını oynamışlardı.

Bir kulüp sözcüsü, kulüp yöneticilerinin isteklerini duyurabilmenin enkısa yolunun bir grev yapmak olduğuna karar verdiklerini ve grevin gelecek hafta da sürebileceğini söylemişlerdi.

Spor sekreteri Kostas Papanastasyu kulüplere ekonomik önlemler programı nedeni ile hükümetin güç durumda bulunan yarı profesyonel yardımlarını çoğaltacak durumda olmadığını bildirmişti.

Kulüpler futbolcuların aylıkların zam yapmak, malzeme almak ve yerel kulüp düzeyinde tesisleri geliştirmek için hükümetin yardımını arttırmasını istemektedirler.

FUTBOL FEDERASYONU BAŞKANLIĞINA SABRİ ALYANAK GETİRİLİYOR.

Futbol Federasyonu Başkanlığı için Sabri Alınak" görev verilirse hazırım demiştir. Bu ise çıraklıktan geldiğini de söyleyen Alyanak konuşmasına şöyle devam etti. 18 yıldır bu teşkilatın içindeyim, Orhan Şeref apak ve Hasan Polat federasyonlarında görev aldım, teşkilatın çeşitli kademlerinde çalıştım, sayın Hasan Polat" ben yokum" derse göreve talibim. Bu işi bildiğini iddia ediyorum. Ben buraya kadar çıraklıktan geldim, ben türk sporunun kalkınması için hazırladığım proje ile gelirim. Bu proje incelenir.

Görevi sonra kabul ederim, ben göreve cebimde istifa mektubu ile gelirim. Yaptığım projeyi uygulayamasam giderim, Hasan Polat ismini duyduğum zaman saygı duyarak çekildim aynı durumda yakasına

Fifa kokardını taktığım Ertuğrul Dilek benim ismimi duyduğu zaman geri çekilmişti. Bu bir saygı meselesidir. Türk sporuna elimden geldiğince yararlı olamamaya çalıştım. Yararlı olacağına inandığım kişiye de saygı duyuran bu işi yapacağıma inancım sonsuzdur. Futbol federasyonu başkanlığı reklam aracı yapılmamalıdır."

SAVAK Başkanı General Nassırı'nin kurşuna dizilmeden önceki resmi

60 yıllık bir diktatörlük yıkıldı

Şah'ın sonu

Fred HALLİDAY

1953'de Musaddıkı yönetimden uzaklaştırmak için CİA, Şah ve yakınlarıyla ilişki kurarken, yoksul mahallelerdeki "suçluları" amacının doğrultusunda kullandı

DEMOKRAT DIŞ HABERLER SERVİSİ

60 yıllık Pehlevi hanedanının yıkılışıyla sonuçlanan İran devriminin yankıları hâlâ sürmekte. Fred Haliday'ın 17 Ocak incelemesi, 60 yıllık Pehlevi yönetimine ışık tutmakta.

PEHLEVİLERİN İNGİLİZ DESTEĞİNDE BAŞA GEÇMESİ

Batı'nın Pehlevi Monarşisine sağladığı destek 60 yılı aşkın bir süre devam etmiştir. I.Dünya savaşı sonunda İngiltere Şah'ın babası Rıza Han'a ülkede iktidarı ele geçirmesi için destek olmuştu. Bu arada yönetimde 120 yıldan beri bulunan Kaçar hanedanı vardı. Ülkedeki etkili silahlı güçler ise güneyde İngilizlerce yönetilen ve eğitilen, kuzeyde ise Beyaz Ruslarca yönetilen İran'lı bazı birliklerdi.

Savaş yıllarında ayrılıkçı ve milliyetçi akımlar gelişti ve güçlendiler. Bu arada kuzeyde Gilan kentinde devrimci bir gerilla hareketi sonucu ve bolşeviklerin de yardımıyla bir sovyet cumhuriyeti kuruldu. Hindistan'ı saran anti–sömürgeci hareketler ve Orta Asya'da Bolşevik gücünün yükselmesi, İngiltere'yi İran'ı acilen tampon bir ülke yapmanın yollarını aramaya zorladı.

1919 Ağustosunda İngiltere Dışişleri sekreteri Lord Curzon–, İran'ı yeni bir antlaşma imzalamaya zorladı. Buna göre İngiltere İran'a ekonomik yardımda bulunacak ve İran ordusunun eğitimini üstlenecek, buna karşılık İran İngiltere'nin himayesi altına girecekti. Daha uysal olan Arap devletleri için geçerli olan bu yöntem, İran'da uluscu bir direniş tarafından önlendi. Antlaşmayı reddedenlere göre planı uygun gören tek kişi, Tahran'da ABD büyükelçisi idi ve o da İngiltere'den rüşvet yemişti.

Fakat iki yıl sonra 1921'de İngiltere kendisine çok sadık iki müttefik buldu: Ziyaeddin Tabatabai, sivil bir politikacı ve Rıza Han, Kazak Tugayında bir subay. Rıza'ya gereken tüm silah ve mühimat yardımı İngilizler tarafından yapıldıktan sonra, Tabatabai ile birlikte iktidarı alması için "cesaretlendirildi".

1925'de Kaçar monarşisini devirdikten sonra, Rıza Han kendisini kral ilan edip, Pehlevi Hanedanının ilk lideri oldu. İngiltere bu konuda Rıza'ya yardımcı oldu ve Rıza'nın İran'ı nötralize etme planını destekledi. Fakat Rıza birçok İranlının hâlâ sandığı gibi basit bir İngiliz uşağı değildi.

Kısa zamanda İran'da ki tüm İngiliz askeri personelini temizledi. İngiltere ile petrol konusunda yapılan teslimiyet anlaşmalarını yeniden gözden geçirmek istedi. 1930'larda Hitler Almanyası ile sıcak ilişkiler kurdu.

PEHLEVİLERİN HİTLER'LE DOSTLUĞU

İkinci dünya savaşı patlak verince, Rıza İran'da bulunan 2000 Almanı sınır dışıetmeyi ve Hitler'in Rusya'yı işgalinden sonra da Moskova ve Londra'nın İran'ı savaş malzemesi ulaşımı için kullanmasını reddetti.

25 Ağustos 1941'de Rus ve İngiliz kuvvetleri ülkeyi işgal ettiler. Rıza Han Güney Afrika'ya sürgün edildi ve sonradan burada öldü. Varisi, 21 yaşındaki oğlu, Şah tahta getirildi.

Bu olaylar Pehlevi Hanedanlığına hemen hemen bir son vermişti. Müttefikler ülkede iken yeni Şah'ın hiçbir gücü yoktu. Monarşinin dayandığı İran ordusu işgale gösterdiği çaresiz tepki ile itibar kaybetmişti. Bu İran ordusunun modern çağda karşı karşıya kaldığı tek önemli tehdittir. İşgal rejimi altında yeni politik güçler de ortaya çıkmıştı: Ulusal Cephe ve Tudeh (Komünist) Partisi. Muhammed Rıza Pehlevi'yi kurtaran da bir bakıma bu Güçlü politik muhalifleri olmuştur. Ortaya çıkan milliyetçiliğin tehditlerinden ürken İngiltere ve ABD Şah'a tam destek sağlayıp onun 1941'den beri bozulmuş olan "istikrarı" sağlamasına yardım etmeyi kararlaştırdılar.

Şahlık: İran'da 60 yıl süren maskaralık

MUSADDIK ve CIA DARBESİ

1951'de Musaddık başbakan oldu. Musaddık İngiliz petrollerini millileştirdi ve Truman Doktrini ile orduyu yeniden silahlandırıp techizatlandırdı.

1953'de Musaddık'ı yerinden uzaklaştırmak üzere gizli bir ittifak biçimlendi. Şah'ın ikiz kız kardeşi Prenses Eşref Pehlevi CIA başkanı Allen Dulles'ie buluşmak üzere İsviçre'ye gitti. Aynı anda Amerikan haber alma örgütü üyeleri bir darbe tezgahlamak üzere İran'a sızdılar.

Operasyonun bir tarafı Roosevelt'in torunu Kermit Roosevelt tarafından yürütüldü. Bu kişi İran'a gelirken yanında 10 milyon dolar ve altı ajan getirdi. Tahran'ın güneyindeki yoksul mahallelerindeki suçlularla ilişki kurdu. Yörenin kabadayılarından "Beyinsiz" Şaban para karşılığında, Roosevelt'e yüzlerce "sivil" gösterici sağladı.

Bu arada darbenin askeri yönü, bir FBI yetkilisi olan Albay Norman Schwartzkopf tarafından yönetiliyordu. Bu kişi savaş sırasında İran'da askeri danışman olarak bulunmuş idi, ve İran'a "eski dostları" göremye geldiğini ilan etmişti.

Ağustos ortasında operasyon yürürlüğe kondu. 16 Ağustos'ta Şah General Nassıri'yi Musaddık'ı görevinden almaya yolladı. Musaddık bunu reddetti ve Nassıri'yi hapsettirdi. Bunun üzerine Şah paniğe kapılmış havası vermek için karısı Süreyya ile birlikte sürgüne gitti. Üç gün sonra da 19 Ağustos'ta hanedan yanlısı güçler saldırıya geçtiler. "Beyinsiz Şaban" ve topladığı kalabalık "yaşasın Şah" sloğanlarıyla gösteri yaparken, aniden baş gösteren halk gösterileri karşısında Zahidi'nin tankları ve birlikleri harekete geçip, Musaddık ve binlerce yandaşını tutukladılar. Şah sürgünden ülkeye döndü.

1953 krizini hatırlayan İranlılar için bugünkü olaylar ilginçtir. Şah'ın en yakın politik danışmanı, 1953 darbesi liderinin oğlu Ardeşer Zahidi'dir. General Oveysi ani verilmiş bir kararla sürgüne gidene kadar Tahran askeri valisi idi. General Nassiri, bir kere daha, bu sefer 13 yıllık Savak yöneticiliği sırasında zimmetine para geçirmekle suçlanarak hapistedir. Eski bir Musaddık taraftarı olan Başbakan Şahpur Bahtiyar ise hem Kraliçe Süreyya, hemde 1953 darbe sonrası başkentin askeri yöneticisi olan General Tenmur Bahtiyar'ın akrabasıdır. 1953 olaylarında olmayan tek kişi Ayetullah Humeyni'dir.

Devrimin ilk günlerinde herkesin zihnini kurcalayan Şah'ın 1953'deki sürgüne gider taklidi yapıp darbeden sonraki dönüşüydü. Ama Şah ve ordusu (İngiliz ve Amerikalılar) 1979 yılında, 1921 1953 başarılarını tekrarlayamadılar.

Şubat 1979: İran'da Şahlığın yıkılışı

ÇOCUK GAZETESİ

EZOP'tan masallar

Sıçan milletinin başbuğları

Gelincik sıçanları hiç sevmez, nerde görseler kavgaya tutuşurlar, gırtlak gırtlağa gelirlermiş. Artık kim kimi yenerse...

Ama genellikle bu kavgalar hep sıçanların yenilgisiyle son bulurmuş. Yine böyle bir kavganın sonunda, sıçanlar bir yana, gelincikler bir yana olmuşlar: 'Bu böyle gitmez, enikonu bir meydan savaşına gidelim. Kim kimi yenerse artık!.' demişler.

Savaş başlamış. Gelin görün ki, sonuç yine değişmemiş. Sıçanlar yenilgiye uğramışlar, savaştan kaçmışlar. Bunun nedenini de başsızlıklarına, bir başbuğları olmayışına bağlamışlar. Toplanıp içlerinden bir ikisini başbuğ seçmişler. Geri kalanları er sayılmışlar.

Başbuğ seçilenler 'madem ki biz sıçan milletinin başlarıyız. O halde bizim onlardan ayrı olmamız şart..' demişler, her biri birer boynuz yaptırıp başına takmış, sonra öne geçip 'yürüyün savaşa!' demiş; atılmışlar.

Gelincik deyip geçmemeli. Zorlu hayvan. Üstelik savaşçı da. Sıçanlar yine yenilmişler gelinciklere karşı, tabana kuvvet meydandan kaçmışlar, deliklerinden içeri süzülüp kaybolmuşlar. Ama başbuğ sıçanlar, erler gibi delikten nasıl girsinler? Boynuzları engellemiş, ıkınıp sıkınırlarken de gelincikler yetişmişler, oracıkta boğup öldürmüşler.

Yalancı güzel

Tanrıların atası Zeus, her soydan hayvana bir baş seçmiş, sıra kuşlara gelince...

"Siz kuşsunuz..." demiş, "Sizi yönetecek kuş içinizden en güzeli, en incesi, en alımlısı. Hadi hazırlanın bakılım bu güzel kuş kim olur görelim..."

Kuşlar su başlarına üşüşmüşler; gagalarını, tüylerini yıkayıp ayıklayarak temizlemişler, pırıl pırıl etmişler. Sonra hep birlik olup ata Tanrı Zeus'un huzuruna çıkmışlar.

O ara bizim alakarga, çirkinliğini bildiğinden hep kara kara düşünür. "benden ne köy olur, ne kasaba..." dermiş. Ama su başında yıkanan kuşların tüylerini ayıkladığını görünce, aklına bir kurnazlık gelmiş. Hemen konup bunlardan arta kalan o tüyleri bir bir toplamış;

takmış takıştırmış: o kadar olur! Tanrıların atası Zeus, onca kuş arasından değişik alagargayı görünce: "Tamam, işte bu güzel kuş sizin başınız olsun!" demiş.

Demiş ama, kuşlar alakarganın oyununu bildiklerinden kızgınlıkla ona saldırmışlar; herkes, üstündeki kendi tüyünü alınca bizimiki yine eski çirkin alakarga olarak ortada kalakalmış...

Borç yiyen kesesinden yer...- derler. Doğrudur. Borç almışı para pul içinde görünce birşey olmuş sanırsınız. Ama alacaklılar gırtlaklarına sarıldılar mı, borçlunun yalancı yıldızı siliniverir, gerçek kimliği ortaya çıkar.

TV programı

1900–HABERLER

19.05- HANSEIL İLE ORETEL

Dizi programın bugün yayınlanacak olan ikinci bölümünde, ormanda yolunu kaybeden Hansel ile Cretel kötü cadının eline düşerler. Çok zor günlerden sonra Cretel cadıyı fırına atar ve kurtulurlar. Anne ve babası da gelir onları ormanda bulur kavuşurlar. Programa Ankara Devlet Konservatuarı Şan Bölümü öğrencileri katılıyorlar.

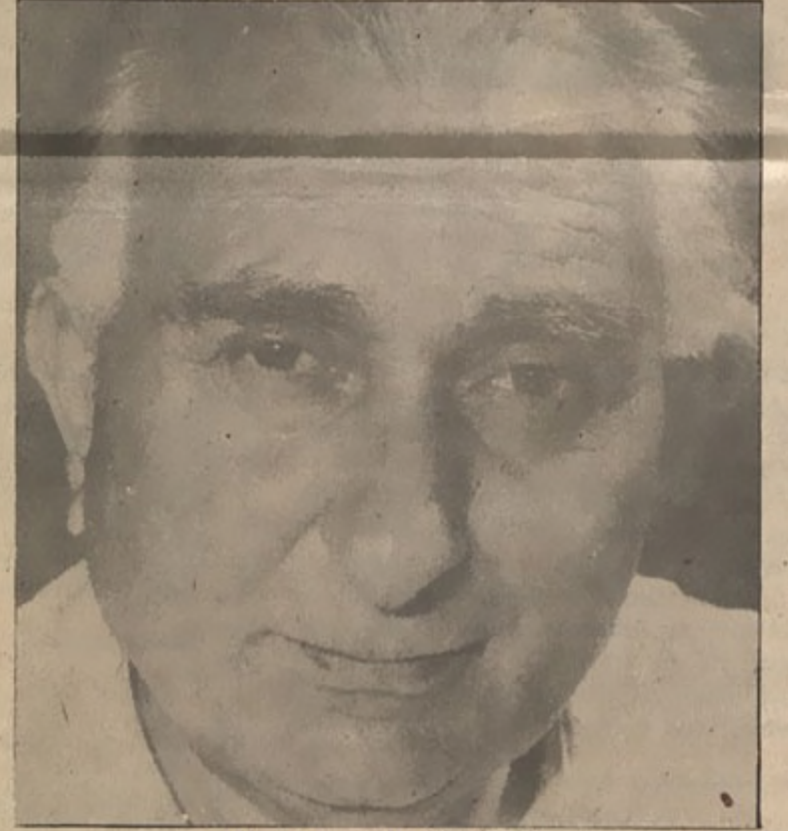
Jacom ve Wilhelm Grimm, masal dünyasının Hans Christian Andersen'le birlikte en ünlü isimleridir sevgili çocuklar. Gerçi bizim oldukça yabancı olduğumuz masallar yazmışlar, cinleri, perileri, cadıları bol bol kullanmışlardır, ama Grimm kardeşlerin masal kitapları dilimize çokça çevrilmiştir. İşte Grimm'lerin en ünlü masallarından Hansel ve Gretel'i izleyeceksiniz. Aslında biraz değiştirilerek Alman besteci Engelbert Humperdinck tarafından bestelenen operayı, sizin için Devlet Konservatuvarı Şan Bölümü öğrencileri oynadılar. Opera, sözlerin şarkılarla ifade edildiği bir değişik tiyatro türüdür, denebilir. Asıl masalda, Hansel ve Gretel'i üvey anneleri cadıya yem olmaları için ormana gönderir. Bu operada ise öz anne, bir düşüncesizlik ederek onları ormana çilek toplamaya gönderiyor. Baba eve gelince ormanda bir cadının bulunduğunu söylüyor. Karı-koca telaşlanarak çocukları aramaya çıkıyorlar.

19.30- KLASİK MÜZİK

Programda, Manuel de Falla'nın Sihirbaz Aşkı adlı parçasını Carmen Moral yönetimjnde İstanbul Devlet Senfonu Orkestrası seslendiriyor.

20.00-YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR:

Turgur Masatçı'nın hazırladığı program da günümüz ozan ve yazarlarından Hasan İzzettin Dinamo tanıtılıyor. 1909 Akçabat doğumlu olan ozan-yazar Hasan İzzettin Dinamo yaşamının en ilginç yıllarıyla sanat yaşamının dönüm noktasını teşkil eden, kutsal İsyan-Kutsal Barış, dizisinin oluşumunu, gazeteci-eleştirmen Doğan Hızlan ile yaptığı bu söyleşide anlatıyor.

Hasan İzzettin DİNAMO

20.30- HABERLER:

21.15-SAZ ESERLERİ

Program da Sedat Öztoprak'ın Şehnaz Sazer semaisiyer alıyor.

21.20- KÖKLER:

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 8. bölümünde, Kunta-Kinte'nin kızı Kızzy yeni satıldığı Tom Moor'un çiftliğinde çocuğunu doğurur. Horoz George adını alan çocuk Tom Moore'la beraber bölgedeki, horoz döğüşlerine katılmaktadır.

Kunta Kinte yasak zincirlerini kırma uğraşında.

22.10-HABER PROGRAMI:

TRT Haber Merkezi'nin hazırladığı bir haber programı yayınlanacak.